

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 4194 של הממשלה מיום 02.06.2026.

התוכנית הממשלתית הרב שנתית לשיקום ולצמיחה של יישובים בטווח המכונה 9-0 ק"מ
מגבול לבנון ותיקון החלטות ממשלה

4194.

מ ח ל י ט י ם, בהמשך להחלטות הממשלה מס' 3264 מיום 20 ביולי 2025, מס' 3265 מיום 20 ביולי 2025, מס' 3374 מיום 21 בספטמבר 2025 (להלן – החלטה 3374), מס' 3636 מיום 12.12.2025 (להלן – החלטה 3636), מס' 3679 מיום 22.12.2025 (להלן – החלטה 3679) ומס' 3669 מיום 22 בדצמבר 2025 (להלן – החלטה 3669) ובמטרה להאיץ ולקדם את השיקום, הפיתוח והגדלת היקף האוכלוסייה והפעילות הכלכלית בטווח המכונה 9-0 ק"מ מגבול הלבנון, המפורטים בנספח א' (להלן – יישובי ההחלטה), להכריז על היישובים כיישובים בעלי עדיפות לאומית ולאשר תוכנית לשנים 2026-2030 לעידוד השגת מטרות ההחלטה שלהלן ביישובי ההחלטה ובראשן צמיחה דמוגרפית בת קיימא, כמפורט בהחלטה זו להלן:

מטרת התוכנית

חיזוק ההתיישבות והצמיחה הדמוגרפית באזור המכונה "9-0 ק"מ מגבול לבנון" באמצעות פיתוח תשתיות פיזיות, כלכליות, חברתיות ומוניציפליות לשם יצירת תנאים תכנוניים, תשתיתיים וכלכליים לפיתוח האזור כמרחב מגורים, תעסוקה ופיתוח אזורי.

התוכנית מיועדת להביא להגדלת מספר יחידות הדיור המשווקות באזור ב-23,498 יחידות דיור עד סוף שנת 2030 ולהגדלת מספר התושבים ב-100,000 תושבים נוספים עד שנת 2036 ביחס למספרם בספטמבר 2025, בין היתר באמצעות הגדלת היצע יחידות הדיור, פיתוח תשתיות ומבני ציבור, חיזוק מנועי צמיחה כלכליים ושיפור השירותים לתושבים, ובכלל זה הרחבה וטיוב של השירותים לקהילה בתחומים שונים אשר נועדו, בין היתר, לחזק ולשפר את החוסן הקהילתי והביטחון האישי.

כאמור, בהתאם לפרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 (להלן – חוק עדיפות לאומית), להכריז על היישובים בטווח המכונה 9-0 ק"מ מגבול לבנון, המפורטים בנספח א' להחלטה זו (להלן – יישובי ההחלטה), כיישובים בעלי עדיפות לאומית לעניין החלטה זו מהשיקולים המפורטים בה עד לסוף שנת 2030.

בנוסף, כלי הסיוע המפורטים בסעיפים 10(ג), 13(ב) ו-14(ד) ניתנים מטעמים מקצועיים. כמו כן, חלק מכלי הסיוע המיוחדים ליישובי המוקד הראשיים ויישובי המוקד המשניים בהתאם למאפיינים שלהם כמפורט בסעיפים 1(יב), 5 ו-8. כן חלק מכלי הסיוע מיוחדים ליישוב קריית שמונה בהתאם למאפייניו כמפורט בסעיף 7.

הגדרות - לעניין החלטה זו:

א. "אזורי התעשייה" – אזורי התעשייה המפורטים בנספח ג' להחלטה זו בהתאם לתבחינים שנקבעו בהחלטה 3265.

ב. "יישובי ההחלטה" – כלל היישובים בטווח המכונה 0-9 המפורטים בנספח א'.

ג. "יישובים במרחב הכפרי" – יישובי ההחלטה הכלולים במועצות האזוריות.

ד. "רשויות ההחלטה" – העיריות, המועצות המקומיות והמועצות האזוריות.

ה. "עיריות" – כפי שמופיעות בנספח א'.

ו. "מועצות מקומיות" – כפי שמופיעות בנספח א'.

ז. "מועצות אזוריות" – מועצה אזורית הגליל העליון, מועצה אזורית מבואות החרמון, מועצה אזורית מטה אשר, מועצה אזורית מעלה יוסף, מועצה אזורית מרום הגליל.

ח. "מרחב ההחלטה" –

לעניין סעיף תחבורה - יישובי ההחלטה, המרחב שבין יישובי ההחלטה ובטווח של עד 9 ק"מ מגבול לבנון והכבישים שבין יישובי ההחלטה.

לעניין סעיף כלכלה – יישובי ההחלטה ואזורי התעשייה;

ט. "צמוד גדר", "צמוד גדר במרחב הכפרי" ו-"צמוד גדר במרחב העירוני" – כהגדרתם בהחלטת הממשלה מס' 3264 מיום 20 ביולי 2025 שעניינה "קידום מענים ליישובים צמודי הגדר בגבול הלבנון ותיקון החלטת ממשלה" (להלן - החלטה 3264).

י. "יישובי מוקד ראשיים" – קריית שמונה, נהרייה, בהתאם לתוכנית האסטרטגית המרחבית של מנהל התכנון.

יא. "יישובי מוקד משניים" – מעלות תרשיחא, שלומי ומגידל שמס, בהתאם לתוכנית האסטרטגית המרחבית של מנהל התכנון.

1. תקציבי תמיכה בגידול דמוגרפי

א. להקצות לרשויות ההחלטה 630 מיליוני ש"ח לטובת פעולות התומכות בצורכי הקהילה והרשות לרבות בתחום החברתי, קהילתי, כלכלי ומוניציפאלי ובכל הדרש למשיכת

אוכלוסייה חדשה וקליטתה, זאת בחלוקה יחסית לפי מספר התושבים העדכני ביותר בכל שנה לפי נתוני מרשם האוכלוסין או לפי מנגנון אחר שייקבע בין מנהלת תנופה לצפון לאגף התקציבים במשרד האוצר ומנכ"ל משרד האוצר לגבי כל אחת משנות ההחלטה, בהתחשב בנתוני גידול האוכלוסייה הידועים והצפויים באותו מועד.

ב. הכספים האמורים בסעיף א' שיוקצו לעיריות ומועצות מקומיות יוקצו על ידי מנהלת תנופה לצפון.

ג. הכספים האמורים בסעיף א' יוקצו למועצות האזוריות על ידי משרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות (להלן – משרד ההתיישבות), בהסכמת מנהלת תנופה לצפון. הכספים לכל מועצה אזורית ישמשו חציים לשימושי המועצה וחציים לשימושי יישובי המועצה שנמנים על יישובי ההחלטה.

ד. יישום המנגנון והעברת התשלומים כאמור לעיל ייעשו בתיאום עם אגף החשב הכללי ובהתאם לנהלים המקובלים בנושא.

ה. כתנאי לקבלת הכספים, תגיש כל אחת מרשויות ההחלטה למנהלת תנופה לצפון תוכנית עבודה שנתית או רב-שנתית, אשר תכלול פעולות התומכות בצורכי הקהילה והרשות לרבות בתחום חברתי, קהילתי, כלכלי ומוניציפאלי ובכל הנדרש למשיכת אוכלוסייה חדשה וקליטתה. במועצות האזוריות הגשת תוכנית העבודה תיעשה על ידי המועצה האזורית בהיוועצות עם היישוב. התוכניות יאושרו בצוות משותף אשר יכלול את מנהלת תנופה לצפון, משרד האוצר ומועצות האזוריות גם את משרד ההתיישבות.

ו. הכספים לפי סעיף זה ייועדו למימוש תוכניות העבודה שיאושרו כאמור בסעיף זה ויונתנו בכך שלא ישמשו למימון הוצאות שוטפות של הרשות המקומית.

ז. לצורך יישום סעיף זה, תקצה מנהלת תנופה לצפון 630 מלש"ח, מהמקור התקציבי בסעיף 25, לפי הפריסה הבאה: 94 מלש"ח בשנת 2027; 94 מלש"ח בשנת 2028; 94 מלש"ח בשנת 2029 ו-348 מלש"ח בשנת 2030.

ח. נוסף על האמור לעיל, לטובת עידוד יישובי מוקד ראשיים ויישובי מוקד משניים לשימוש בכספים האמורים בסעיף א' לפרויקטים כלכליים, יקצה משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי (להלן – משרד נגב גליל) 61 מלש"ח למבחני תמיכה למנועי צמיחה כלכליים שיגובשו בהסכמת מנהלת תנופה לצפון, בפריסה הבאה: 9 מלש"ח בשנת 2027, 12 מלש"ח בשנת 2028, 20 מלש"ח בשנת 2029, 20 מלש"ח בשנת 2030. מבחני התמיכה יאפשרו ליישובי המוקד הראשיים והמשניים לקבל את הכספים, כולם או חלקם, בתוספת של 15%. ההקצאה במסלול זה תיעשה בכפוף להשתתפות במסלול ייעודי ולא תחרותי במבחן התמיכה וזאת בהתאם לנתונים שיקבל משרד נגב גליל ממנהלת תנופה באשר לסכומים המגיעים לכל רשות, עד לחודש מרץ כל שנה, אלא אם יוסכם על מועד אחר עם מנהלת תנופה לצפון.

2. סל רשותי

א. על מנת לשנות את המגמות הדמוגרפיות הנוכחיות ביישובי ההחלטה באמצעות פרויקטים לפיתוח כלכלי, קידום תכנון, התאמה והשלמת תשתיות ומבני ציבור נדרשים, הנגשה של המרחב הציבורי, שיקום תשתיות, אנרגיה מקיימת ומבני ציבור בכפוף לסמכויות הרשויות על פי דין, ברשויות ההחלטה. להנחות את מנהלת תנופה לצפון להקצות 190 מלש"ח לרשויות ההחלטה מהמקור התקציבי האמור בסעיף 25 להחלטה לפי הפריסה שלהלן: 20 מיליוני ש"ח בשנת 2026 ו-170 מיליוני ש"ח בשנת 2027, זאת בחלוקה יחסית לפי מספר התושבים העדכני ביותר לפי נתוני מרשם האוכלוסין במועד ההקצאה בשנת 2026. ההקצאה תהיה מותנית בהגשת תוכנית עבודה על ידי הרשויות למנהלת ואישורה, ובכל הנוגע למועצות האזוריות, באישור מנהלת תנופה לצפון ומשרד ההתיישבות. במסגרת אישור תוכניות העבודה כאמור יוודאו המשרדים, בין היתר, כי הרשות לא תקבל כפל תמיכה.

3. סל יישובי

א. להורות למשרד ההתיישבות לפרסם קול קורא, בתוך 60 ימים, בהסכמת מנהלת תנופה לצפון ולאחר שמיעת המועצות האזוריות, לתמיכה ביישובים במרחב הכפרי לטובת מענים לצורכי קליטת האוכלוסייה (להלן – סל יישובי).

1. הקצאת תקציב הסל היישובי ליישוב תותנה בהגשת תוכנית עבודה הכוללת את דרכי המימוש לעמידה ביעדי הגידול כאמור ברישה להחלטה על ידי המועצה האזורית ובאישורה על ידי משרד ההתיישבות ומנהלת תנופה לצפון. במסגרת אישור תוכניות העבודה כאמור, יוודאו המשרדים כי הרשות והיישוב לא יקבלו כפל תמיכה.

2. התקציב יינתן בכפוף לעמידה של היישובים באבני דרך שייקבעו על ידי משרד ההתיישבות בהסכמת מנהלת תנופה לצפון, כאשר הפעימה הראשונה תינתן עם אישור התוכנית ותעמוד על שליש מהסכום הכולל שייועד לכל יישוב.

3. ביצוע סעיף זה יוטל על המועצה האזורית אלא אם אישרו משרד ההתיישבות ומנהלת תנופה לצפון את בקשת המועצה האזורית שהביצוע ייעשה באמצעות היישוב ובהתאם לבקשתו.

4. לצורך האמור לעיל, להנחות את משרד ההתיישבות להקצות 76 מלש"ח מהמקור התקציבי המפורט בסעיף 25 להחלטה בפריסה כדלקמן: 13 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2026-2027, 37 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2028-2029 ו-26 מלש"ח בשנת 2030.

4. תשתיות קהילתיות

א. הקמת רשת קהילות ייעודיות-אזוריות

להנחות את משרד נגב גליל להוציא לפועל, בהסכמת מנהלת תנופה לצפון, תוכנית שמטרתה להקים קהילות ייעודיות אזוריות ביישובי ההחלטה, עידוד מעבר של חברי קהילות ליישובי ההחלטה, חיזוק תהליך ההשתקעות של חבריהן ביישובי ההחלטה, פיתוח אקו-סיסטם אזורי מקצועי בתחומים שונים ולקהילות שונות, בין היתר לצעירים, וחיזוק קהילות קיימות מקצועיות וחברתיות ביישובי ההחלטה. הקהילות יספקו, בין היתר, ליווי ופיתוח אישי וקבוצתי, כנסים מקצועיים, אירועים ומפגשים של הקהילות, שירותי ניהול קהילה וכיוצא בזה.

לצורך כך להנחות את משרד נגב גליל להקצות סך של 13 מלש"ח שיוקצו לו מתוך המקור התקציבי האמור בסעיף 25 להחלטה בפריסה שווה בין השנים 2026-2027.

ב. העצמה קהילתית ופיתוח חברתי תומך צמיחה דמוגרפית

1. להנחות את משרד נגב גליל לתמוך בעיריות ובמועצות המקומיות לשם גיוס, מימון, הכשרה וליווי של רכזי קהילה וקליטה ובפעילויות העצמה קהילתית ופיתוח חברתי תומך צמיחה דמוגרפית. מובהר כי חלוקת התקציב לעיריות ולמועצות המקומיות בשנת 2026 תתחשב בתמיכה שניתנה על ידי משרד נגב גליל ליישובים צמודי הגדר במרחב העירוני לשם גיוס רכזי קהילה, בהתאם להחלטה 3264, כך שלא תתאפשר תמיכה ביישובים צמודי הגדר שעולה על סכום כיסוי ההוצאות של הרשויות בגין רכזי קהילה והפעילות כאמור. לצורך כך, להנחות את משרד נגב גליל להקצות סך של 23.7 מלש"ח, מתוכו יקצה משרד נגב גליל מתקציבו סך של 5 מלש"ח לפי הפריסה מטה, ויוקצו לו 18.7 מלש"ח נוספים לפי הפריסה מטה מהתקציב האמור בסעיף 25 להחלטה. התקציב ייפרס בשנים 2026 – 2030 כמפורט להלן:

מקור תקציבי	2026	2027	2028	2029	2030
נגב גליל	2	1	1	1	0
סעיף 25	2	4.5	3.5	3.5	5.2

2. להנחות את משרד ההתיישבות לתמוך בגיוס ומימון שכר בעלי תפקיד ורכזי קהילה וקליטה ובפעילויות חברה וקהילה ביישובי ההחלטה במרחב הכפרי באמצעות תמיכה במועצות האזוריות וכן בליווי קהילתי-מקצועי, כל אלו לטובת העצמה קהילתית ופיתוח חברתי תומך צמיחה דמוגרפית. אופן התמיכה ייעשה בהתחשב בסכומים שהוקצו לנושא בהתאם להחלטה 3264 ובהסכמת מנהלת תנופה לצפון, כך שלא תתאפשר תמיכה ביישובים צמודי הגדר שעולה על סכום כיסוי ההוצאות של הרשויות בגין רכזי קהילה והפעילות כאמור.

מזכירות הממשלה

לצורך יישום סעיף זה יקצה משרד ההתיישבות סך של 33.8 מלש"ח, מתוכו יקצה משרד ההתיישבות מתקציבו סך של 2.5 מלש"ח לפי הפריסה מטה ויוקצו לו 31.3 מלש"ח לפי הפריסה מטה מהתקציב האמור בסעיף 25 להחלטה. התקציב ייפרס בשנים 2026 – 2030 כמפורט להלן:

מקור תקציבי	2026	2027	2028	2029	2030
התיישבות	2.5	0	0	0	0
סעיף 25	4.5	8	7.8	6	5

ג. גיבוש תוכנית צמיחה לצעירים

להנחות את משרד נגב גליל לגבש וליישם תוכנית ייעודית בתיאום עם מנהלת תנופה לצפון למשיכת אוכלוסייה צעירה להתיישב ולהשתקע ביישובי ההחלטה ולעידוד השארת האוכלוסייה הצעירה הקיימת ביישובים אלה. התוכנית תכלול בין היתר תמיכה ברשויות ההחלטה לטובת תגבור יחידות הצעירים הרשותיות או הפעלת תוכניות משנה ייעודיות על ידי המשרד לטובת יישום תוכניות לפיתוח מנהיגות ויזמות צעירה ותוכניות אסטרטגיות לצעירים, חיזוק החוסן האישי והקהילתי של צעירים ומשפחות צעירות או תוכניות דומות ליישובי ההחלטה.

לצורך יישום סעיף זה יקצה משרד נגב גליל סך של 23 מלש"ח בפריסה כמפורט להלן, מתוכו יקצה משרד נגב גליל מתקציבו סך של 5 מלש"ח ויוקצו לו 18 מלש"ח מהתקציב האמור בסעיף 25 להחלטה. התקציב ייפרס בשנים 2026-2030 כדלהלן:

מקור תקציבי	2026	2027	2028	2029	2030
נגב גליל	2	1	1	1	0
סעיף 25	8	2	2	2	4

ד. הקמה וחיזוק של גרעיני התיישבות

להטיל על משרד ההתיישבות לקדם מענים, בהסכמת מנהלת תנופה לצפון, לטובת הרחבת היקף גרעיני ההתיישבות ביישובי ההחלטה, לרבות הקמת גרעיני התיישבות חדשים ביישובים במרחב הכפרי ובמרחב העירוני וכן גרעיני משימה עירוניים חדשים בעיריות ובמועצות המקומיות והרחבת גרעיני משימה קיימים באמצעות תמיכה

מזכירות הממשלה

בפעילות ושיפוץ מבנים שבהם פועלים הגרעינים, קידום תוכניות "שנת שירות למבוגרים" וקידום תוכניות לבוגרי מכינות קדם צבאיות.

לצורך יישום סעיף זה יקצה משרד ההתיישבות סך של 15 מלש"ח מהמקור התקציבי בסעיף 25 שלהלן בפריסה הבאה: 1 מלש"ח בשנת 2026, 2 מלש"ח בשנת 2027, 12 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2028-2030.

ה. מכינות קדם צבאיות

להטיל על משרד ההתיישבות, בתיאום עם משרד הביטחון, להקצות 1 מלש"ח עבור תמיכה בפעולות בינוי, שיפוץ והצטיידות של מכינות אשר פועלות ביישובי ההחלטה ובכלל זה שלוחות של מכינות אשר מרחיבות את פעילותיהן ביישובי ההחלטה ובלבד שהתמיכה תיועד עבור השלוחות האמורות.

לצורך כך יוקצו למשרד ההתיישבות 1 מלש"ח בשנת 2026 מתוך המקור התקציבי האמור בסעיף 25.

5. פיתוח מרכזים אורבניים תוססים ביישובי המוקד הראשיים והמשניים

על מנת לחזק את המרכזים האורבניים ביישובי המוקד הראשיים והמשניים ובכך לקדם את הפיכתם לאטרקטיביים לאוכלוסייה צעירה ולמשפחות, תוך שיהוו מוקד אזורי לתרבות, בילוי ופנאי לכלל התושבים, לבצע את הפעולות הבאות:

א. פעילות במרכזים האורבניים

להנחות את משרד נגב גליל להקצות 43 מיליוני ש"ח בשנים 2026-2030 באמצעות "קול קורא" שיפורסם בהסכמת מנהלת תנופה לצפון, עבור פיתוח חברתי וכלכלי של מרכזים אורבניים ביישובי המוקד הראשיים והמשניים וניהולם במטרה שהמרכזים יספקו, בין היתר, שגרת פעילות תרבותית במרחב, לרבות אירועים ומיזמים קהילתיים; שוקי איכרים; פעולות "פלייסמייקינג" במרחב הציבורי לחיזוק כוח משיכה מרחבי; פעילות עסקים במרכז האורבני וכיוצא באלה. אישור תוכניות הפיתוח של מרכזי היישובים ואופן חלוקת התמיכה ייעשה בהתחשב בהיותו של יישוב המוקד ראשי או משני, בהסכמת מנהלת תנופה לצפון.

לצורך יישום סעיף זה יקצה משרד נגב גליל סך של 43 מלש"ח בפריסה כמפורט להלן, מתוכם יקצה משרד נגב גליל מתקציבו סך של 2 מלש"ח לפי הפריסה מטה ויוקצו לו 41 מלש"ח לפי הפריסה מטה מהתקציב האמור בסעיף 25 להחלטה. התקציב ייפרס בשנים 2026-2030 כדלהלן:

מקור תקציבי	2026	2027	2028	2029	2030

מזכירות הממשלה

נגב גליל	0.5	0.5	0.5	0.5	0
סעיף 25	8	12	9	6	6

ב. הקמת מרכזי אומנים ויזמים מקומיים

להנחות את משרד נגב גליל להקצות 12 מלש"ח בשנת 2027 לשם הפעלת תוכנית להקמת מתחמים במרכזים האורבניים ביישובי המוקד הראשיים והמשניים, אשר ישמשו לפעילות רחבה של אומנים ויזמים מקומיים לטובת עידוד השפעתם על המרחב, באמצעות תכנון, בינוי, שיפוץ, הצטיידות והפעלה של מתחמים אלה. התוכנית תיבנה בהסכמת מנהלת תנופה לצפון. במסגרת ההחלטה על השימוש בכספים יילקח בחשבון אם הכספים מיועדים ליישובי מוקד ראשיים או משניים.

לצורך כך יוקצה למשרד נגב גליל סך של 12 מלש"ח בשנת 2027 מתוך המקור התקציבי האמור בסעיף 25 להחלטה.

6. פתרונות דיור להתיישבות קהילתית

א. הקמת מתחמים אינטגרליים עבור התיישבות קהילתית ברשויות צמודות גדר במרחב העירוני

לתקן את החלטה 3264 כך שבסוף סעיף 3 יבוא :

"להנחות את משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי להקצות 11 מיליוני ש"ח בשנת 2027 לצורך הקמת מתחמים ברשויות צמודות הגדר במרחב העירוני עבור גרעיני התיישבות וקהילות של מתיישבים חדשים, בדגש על צעירים. הכול בכפוף לבחינה משפטית ומקצועית. הקמת המתחמים יכול שתיעשה באמצעות מגוון של פתרונות ובלבד שזמינותם גבוהה, לרבות בנייה על שטח בייעוד למבני ציבור, התאמה והסבה של מבנים קיימים וכיוצא בזה. הכול בכפוף לבחינה משפטית ומקצועית ובכלל זה לדיני התכנון והבנייה. הקמת המתחמים לא תיעשה בדרך של הקצאת קרקע על ידי הרשות המקומית. אופן ביצוע הסעיף ייעשה בהסכמה עם מנהלת תנופה לצפון.

לצורך כך יוקצה למשרד נגב גליל 11 מלש"ח מתוך המקור התקציבי האמור בסעיף 25 שלהלן בשנת 2027.

ב. כפרי סטודנטים

להטיל על משרד התיישבות להקצות 1 מלש"ח עבור תכנון ובינוי כפרי סטודנטים ביישובי ההחלטה. לצורך כך יוקצה למשרד התיישבות 1 מלש"ח מתוך המקור התקציבי בסעיף 25 להחלטה בפריסה שווה בין השנים 2026-2027.

7. חידוש המרחב העירוני בקריית שמונה

א. לטובת חידוש המרחב העירוני בקריית שמונה תוקם ועדת היגוי בראשות ראש מנהלת תנופה לצפון ובהשתתפות הממונה על התקציבים, החשבת הכללית, מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון, מנכ"ל משרד ראש הממשלה, מנהל מנהל התכנון, ראש רשות מקרקעי ישראל ומנהל הרשות הממשלתית להתחדשות עירונית, או מי מטעמם (להלן – ועדת ההיגוי). ראש עיריית קריית שמונה או נציגו ישתתף בדיוני ועדת ההיגוי.

ב. ועדת ההיגוי תפעל לקידום תוכנית לחידוש מרכז העיר קריית שמונה ולקידום תהליכי התחדשות עירונית בעיר. התוכנית לחידוש מרכז העיר תכלול התחדשות של מתחם מרכז העיר ובכללה מבני מגורים, תעסוקה, מסחר, שימושים ציבוריים, תשתיות ומרחב ציבורי (להלן – התוכנית). במסגרת התוכנית, תתייחס ועדת ההיגוי לכלים הנדרשים לצורך ביצוע התוכנית ולכלל ההיבטים הנדרשים לחידוש מרכז העיר, לרבות ההיבטים התכנוניים, הקנייניים, החברתיים והביצועיים של התהליך וכן לסוגיות מיגון וחזוק מבנים מפני רעידות אדמה בהתאם להמלצות הצוות שהוקם בהחלטת הממשלה מספר 4070 מיום 26 באפריל 2026, והכול בכפוף לכל דין.

ג. ככל שתמצא ועדת ההיגוי כי במסגרת הכלים לביצוע התוכנית כאמור לעיל, יש לבצעה, כולה או חלקה, בדרך של מכרז או בדרך של התקשרויות אחרות הנדרשות למימוש התוכנית, תמליץ לוועדת המכרזים הרלוונטית על עקרונות לגיבוש המכרז או ההתקשרויות, והכול מבלי לפגוע בסמכויות ועדת המכרזים ושיקול דעתה לפי דין. ועדת המכרזים תפעל לבחירת זוכה במכרז כאמור בהקדם האפשרי.

ד. המלצות ועדת היגוי בכל הקשור למכרז כאמור בסעיף ג' יכללו התייחסות לעניין התכנון הסטטוטורי והרישוי הנדרשים למימוש, ההתקשרויות שנדרשות עם בעלי הזכויות בכפוף לדין הכללי, שיטת ביצוע הבינוי ופיתוח המרחב העירוני, אפשרות הביצוע באמצעות יזם אחד או יותר שייבחר בהליך מכרזי כולל או מדורג בשלבים, לרבות אפשרות לשימוש במנגנון מכרז ייזום במסגרת המיזם או בחלקו, שיכלול התייחסות רחבה לכלל הצרכים והמטלות במסגרת המיזם או שיטה אחרת כפי שימצאו לנכון. המלצות ועדת ההיגוי לוועדת המכרזים יתייחסו גם לאופן בחירת היזם בשים לב לשיקולי איכות, תכנון, קניין, כלכלה וחברה. כמו כן, המלצות ועדת ההיגוי יתייחסו גם לקרקעות או הזכויות בבעלות רמ"י הנכללות בתחום התכנון, לרבות שטחים פתוחים ושטחים לשימוש ציבורי (שצ"פ, שב"צ ושטחי דרך), הכלולים במרחב התכנון אשר נדרש להכלילם במכרז. זאת על מנת להבטיח ודאות ליזם או יזמים בקשר למחיר או התמחור של הקרקעות או הזכויות באופן שיביא את התוכנית לידי מימוש מיטבי.

ה. לטובת יישום האמור בסעיף זה ובכלל זה הוצאת המכרז לפועל יוקצה סך של 305 מלש"ח מהמקור התקציבי האמור בסעיף 25 להחלטה, בפריסה להלן: 5 מלש"ח בשנת 2027, 20 מלש"ח בשנת 2028 ו-280 מלש"ח בשנת 2030.

ו. לצורך ליווי וקידום הפרויקט, תקים מנהלת תנופה לצפון מנהלת ביצועית ייעודית לחידוש מרכז העיר קריית שמונה, אשר תכלול נציגות מטעם עיריית קריית שמונה. המנהלת תפעל לקידום מימוש התוכנית, להסרת החסמים וקידום הביצוע התלויים בגורמים ממשלתיים ועירוניים. המנהלת תפעל להעמדת הכלים הנדרשים לטובת קידום מהיר של התוכנית והליך רישוי מואץ. לטובת מימון פעילות המנהלת יוקצה סך של עד 10 מלש"ח מהמקור התקציבי האמור בסעיף 25, בפריסה המפורטת להלן: בשנת 2026 – מיליון ש"ח, בשנים 2027-2030 – 9 מיליון ש"ח בפריסה שווה.

ז. אם עד לחודש דצמבר 2027 ועדת המכרזים לא תוציא מכרז כלשהו מכוח סעיף זה, או במקרה שבו תקבע ועדת ההיגוי כי אין היתכנות למימוש התוכנית במנגנון האמור, רשאים השר הממונה על מנהלת תנופה לצפון, שר האוצר ושר הבינוי והשיכון להקצות 75% מהתקציב האמור בסעיף זה להתחדשות עירונית על ידי הרשות להתחדשות עירונית לצורך סבסוד מיזמי התחדשות עירונית ללא כדאיות, כמפורט בסעיף 8 שלהלן, ו-25% מהתקציב האמור להקמת מוסדות ציבור ביישובי ההחלטה על ידי משרד הבינוי והשיכון, בהתאם לקריטריונים שיקבע משרד הבינוי והשיכון, בהסכמת מנהלת תנופה לצפון, ובהתחשב בצורכי יישובי ההחלטה במועד האמור. על אף האמור, ועדת ההיגוי תהיה רשאית לדחות את המועד האמור פעמיים נוספות לחצי שנה כל פעם. הקצאת התקציב לשימושים כאמור תיעשה לאחר ששמעו השרים את פורום קו עימות ונציגי רשויות ההחלטה בדבר הצרכים בתחומים באותו מועד.

8. התחדשות עירונית וחיזוק יכולות התכנון של יישובי המוקד הראשיים והמשניים

א. לטובת קידום מימוש מיזמי התחדשות עירונית ביישובי המוקד הראשיים ויישובי המוקד המשניים שלהם אין כדאיות כלכלית, להקצות לרשות הממשלתית להתחדשות עירונית סך של 100 מיליון ש"ח עבור פרסום קולות קוראים לסיוע כספי למיזמי התחדשות עירונית ללא כדאיות כלכלית ביישובים אלו, זאת על בסיס הכללים הרוחביים שנקבעו לעניין זה במסמך העקרונות להתחדשות העירונית, שגובש על ידי הרשות להתחדשות עירונית בתיאום עם אגף התקציבים ואגף החשב הכללי במשרד האוצר. לצורך יישום הסעיף האמור יוקצו לרשות להתחדשות עירונית 100 מלש"ח מהמקור התקציבי בסעיף 25 בפריסה כדלקמן: 60 מלש"ח בשנת 2027 ו-40 מלש"ח בשנת 2030.

ב. לשם חיזוק היכולת להוציא לפועל את יעדי הגידול כאמור ברישה להחלטה, להטיל על מנהלת תנופה לצפון להקצות סך של 35 מיליון ש"ח לטובת חיזוק יכולות התכנון, ההנדסה והביצוע של יישובי המוקד הראשיים ויישובי המוקד המשניים והוועדות המקומיות והמרחביות, בין היתר עבור התחדשות עירונית ברשויות אלו, בפריסה שווה בין השנים 2027-2030.

ג. להטיל על הרשות להתחדשות עירונית להקצות 10 מלש"ח, בתיאום עם מנהלת תנופה לצפון, לטובת הקמה או הרחבת מנהלות להתחדשות עירונית מינהלת לתכנון ותכלול מתחמי פינוי בינוי ותוכניות כוללות להתחדשות עירונית ביישובי המוקד הראשיים

והמשניים, ביישובים שבהם מצאה הרשות להתחדשות עירונית כי הקמה או הרחבת מנהלת כאמור נדרשת לצורך קידום תוכניות להתחדשות עירונית ביישוב או מימושם. לצורך יישום סעיף זה, להקצות לרשות להתחדשות עירונית סך של 10 מיליוני ש"ח מהמקור התקציבי האמור בסעיף 25 בפריסה שווה בין השנים 2027-2030.

ד. בתוך חודשיים ממועד אישור החלטה זו יבחן צוות ההיגוי האם ניתן להפחית את הסכומים המפורטים בסעיפים 7(ו), 8(ב) ו-8(ג) ולהוסיפם למקורות המפורטים בסעיף קטן א' על מנת שישמשו גם הם לטובת קידום מימוש מיזמי התחדשות עירונית ביישובי המוקד הראשיים והמשניים שלהם אין כדאיות כלכלית. הכול בכפוף למגבלת הסכומים להסטות תקציביות כאמור בסעיף 27.

חיזוק יכולות הרשויות המקומיות לתמוך בפעולות לגידול הדמוגרפי

9. פנים

א. חיזוק והעצמת הרשות המקומית להתמודדות עם הגידול באוכלוסייה

1. להנחות את משרד הפנים, בהסכמת מנהלת תנופה לצפון ומשרד האוצר, להכין תוכנית רב שנתית לתקצוב שוטף של רשויות ההחלטה לצורך חיזוקן והכול לטובת עמידה במטרות ההחלטה.

2. על אף האמור, משרד הפנים יאפשר לרשויות צמודי גדר שיהיו מעוניינות בכך להגדיל את הסכום שהוקצה להן מכוח התוכנית הרב שנתית כאמור, בסכום של 120% ביחס למה שהוקצה להן, כאשר התוספת האמורה תינתן על חשבון הכספים המיועדים לרשות האמורה בהתאם לסעיף 1 להחלטה זו.

3. הקצאת התקציב תיעשה בהתאם לתוכנית פרטנית שתגיש כל רשות בהתאם לקווים מנחים שיקבע משרד הפנים בהסכמה עם מנהלת תנופה לצפון ומשרד האוצר, בהלימה למטרות ההחלטה, לפי אבני דרך שייקבעו, זאת בתוך 90 יום ממועד קבלת ההחלטה. לצורך קבלת הכספים כאמור, רשויות ההחלטה יידרשו להציג בתוכניות העבודה כי יקצו לפחות 10% מהתקציב הנזקף ליזומן בסעיף זה לטובת פיתוח ארגוני והון אנושי.

4. תקציב זה יינתן בנוסף ומבלי לפגוע בכל מענק או תקציב אחר שמשרד הפנים מקצה לרשויות המקומיות.

5. לצורך האמור בסעיף קטן 1, יקצה משרד הפנים 250 מלש"ח בפריסה שווה בשנים 2026-2028, מהמקור התקציבי האמור בסעיף 25 להחלטה זו.

ב. חיזוק והעצמת הרשויות המקומיות בפיתוח תשתיות ארגוניות והון אנושי

להטיל על משרד הפנים להפעיל תוכנית לחיזוק ולפיתוח תשתיות ארגוניות והון אנושי ברשויות ההחלטה. נוהל ההקצאה ותוכנית העבודה המשרדית ייקבעו בהסכמה עם מנהלת תנופה לצפון.

התקציב ישמש בין היתר לגיוס הון אנושי ועדכון המבנה הארגוני, תהליכי רכש ושירותים לרבות הכשרות וכן מימון פרישה, ייעוץ, תמרוץ לגיוס ושימור עובדים ושדרוג תשתיות דיגיטליות של רשויות ההחלטה. תוכניות אלו יוצאו לפועל במסגרת תהליך משרדי הכולל הנחיות מקצועיות לשימוש בכלים השונים, בשיתוף עם מערך הדיגיטל הלאומי. מובהר כי נושאים בתוכניות הנוגעים לשכר ותנאי העסקה של עובדי מדינה או של עובדים אצל מעסיקים אחרים במגזר הציבורי ייעשו בתיאום עם הממונה על השכר והסכמי העבודה במשרד האוצר ובאישורו.

חלוקת התקציב בין רשויות ההחלטה תבוצע בהתאם לקריטריונים שייקבעו בהסכמה בין מנהלת תנופה לצפון לבין משרד הפנים.

לצורך יישום סעיף זה, יקצה משרד הפנים סך של 30 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2026-2028, מתוכו 15 מלש"ח מהמקור התקציבי האמור בסעיף 25 להחלטה זו ו-15 מלש"ח מתקציב משרד הפנים, שניהם בפריסה שווה בין השנים.

ג. חיזוק המענה הרוחבי בתחומי הון אנושי ודיגיטל

להטיל על משרד הפנים לקדם הפעלת תוכניות רוחביות עבור רשויות ההחלטה כמפורט להלן. מתווה התוכניות ואופן יישומן ייקבעו בהסכמה עם מנהלת תנופה לצפון. התוכניות יפעלו בתחומים הבאים:

1. הכשרה, עתודות ותוכניות משותפות – יצירה ועידוד של תוכניות הכשרה ועתודות ניהול עבור רשויות ההחלטה, לרבות באמצעות סל תמריצים לעידוד צוערים להגיע לרשויות אלה, פיתוח תוכניות ייעודיות לדרגי ביניים, פיתוח מוצרי הכשרה בתחומי ההון האנושי ברשויות (לרבות הערכת עובדים, ניהול פרויקטים וכדומה) ושיתופי פעולה עם משרדי ממשלה נוספים, גופי מגזר שלישי וכו' לפיתוח תוכניות ארגוניות ממוקדות ומשותפות בתחומים כגון תחבורה והנדסה.

לצורך יישום סעיף זה יקצה משרד הפנים סך של 12 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2026-2030 מתקציבו.

2. שיפור תשתיות דיגיטליות – גיבוש מענה כולל לאפיון תשתיות דיגיטליות ברשויות ההחלטה וקידום מכרזים וכן מימון תוכניות להכשרת הון אנושי בתחום הדיגיטלי לצורכי פעילותן בכפוף להנחיה מקצועית של מערך הדיגיטל הלאומי ובשיתוף משרד הפנים. לצורך יישום סעיף זה יקצה משרד הפנים סך של 8 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2026-2030 מתקציבו.

ד. פרויקטים אזוריים

להטיל על משרד הפנים להקצות לרשויות ההחלטה, באמצעות האשכולות האזוריים, 12 מלש"ח בשנת 2027 מתקציבו לצורך ביצוע פרויקטים כלכליים מניבים אזוריים ותשתיות ארגוניות רב יישוביות, לרבות שירותים משותפים, אשר ישרתו את יישובי ההחלטה. כללי ההקצאה ייקבעו בהסכמה עם מנהלת תנופה לצפון ולאחר שמיעת פורום קו עימות ונציגי רשויות ההחלטה. ההליך יכלול, בין היתר, דרישה לתקציב תואם (מצינג) מצד הרשויות. לצורך כך, יקצה משרד הפנים סך של 12 מלש"ח בשנת 2027 מתקציבו.

פיתוח התשתיות וחיוזוק הכלכלה המקומית והאזורית לצורך יצירת תמהיל תעסוקה מגוון והוספת מקומות תעסוקה לאוכלוסייה הקיימת ולמשיכת אוכלוסיות חדשות

10. תחבורה

א. סל לשיקום תשתיות תחבורה : להטיל על משרד התחבורה והבטיחות בדרכים (להלן – משרד התחבורה) לגבש ולהוציא לפועל רשימת פרויקטים לשיקום תשתיות שנפגעו במרחב ההחלטה, לרבות תיקון נזקי תשתיות מבנה דרך בכבישים בין-עירוניים, קרצוף וריבוד, שיקום מדרכות, מעקות ושילוט בדרכים. רשימת הפרויקטים תיקבע בהסכמה בין משרד התחבורה לבין מנהלת תנופה לצפון ואגף התקציבים במשרד האוצר בתוך 60 ימים מהחלטה זו. לצורך ההוצאה לפועל של רשימת הפרויקטים יקצה משרד התחבורה סך של 140 מלש"ח בין השנים 2026-2027. מתוכם יקצה המשרד מתקציבו סך של 130 מלש"ח בפריסה שווה בשנים 2026-2027 ויוקצה לו סך של 10 מלש"ח בשנת 2026 מהמקור התקציבי המפורט בסעיף 25 להחלטה.

ב. סל לשדרוג תשתיות תחבורה יישובי ואזורי : להטיל על משרד התחבורה לגבש וליישם סל יישובי ואזורי לשדרוג והרחבת תשתיות תחבורה קיימות במרחב ההחלטה בדגש על הרחבת צמתים, הקמת דרכי גישה ומילוט, לרבות דרכי גישה למתקנים ציבוריים חיוניים, שיפור הקישוריות והנגישות לתחנות אוטובוס וכן קידום פרויקטים להעלאת רמת הבטיחות בדרכים וביצוע הסדרות גיאומטריות. גיבוש הסל ייעשה בהסכמת מנהלת תנופה לצפון ואגף התקציבים במשרד האוצר לאחר שמיעת רשויות ההחלטה ובכפוף למטרות חברות התשתית המהוות זרועות הביצוע של המשרד. לצורך מימוש סעיף זה יקצה משרד התחבורה סך של 120 מלש"ח בין השנים 2027-2026, מתוכם יקצה המשרד מתקציבו סך של 40 מלש"ח בפריסה שווה בשנים 2027-2026, ויוקצה לו סך של 80 מלש"ח בפריסה שווה בשנים 2026-2027 מהמקור התקציבי המפורט בסעיף 25 להחלטה.

ג. פיתוח תשתיות תחבורה מעודדות צמיחה : להטיל על משרד התחבורה לקדם תוכנית לפיתוח ושדרוג רשת הדרכים הבין-עירונית, לרבות דרכים אזוריות, במטרה לתמוך בפיתוח ובצמיחה דמוגרפית וכלכלית של מרחב ההחלטה. התוכנית תכלול, בין היתר, הרחבה של דרכים קיימות, פרויקטים להעדפת תחבורה ציבורית

ותחבורה בת קיימא, פיתוח שבילי אופניים ושבילי הליכה, זאת בהתאם למפורט להלן:

1. שדרוג ופיתוח כבישים בין-עירוניים ואזוריים: לצורך קידום תכנון וביצוע בכבישים בין-עירוניים המפורטים בטבלה שבנספח ב', יוקצה למשרד התחבורה סך של 240 מלש"ח בין השנים 2026-2027, מתוכם יקצה המשרד מתקציבו סך של 90 מלש"ח בפריסה שווה בשנים 2026-2027, ויוקצה לו סך של 150 מלש"ח בפריסה שווה בשנים 2026-2027 מהמקור התקציבי המפורט בסעיף 25 להחלטה.

2. משרד התחבורה, בהסכמת אגף התקציבים במשרד האוצר ומנהלת תנופה לצפון, יהיו רשאים לשנות את רשימת הפרויקטים המפורטים בטבלה בנספח ב' בכפוף למקור התקציבי שבסעיף האמור.

3. לרשום את הודעת משרד התחבורה כי הכבישים והפרויקטים המפורטים בנספח ב' יקודמו לפחות עד להשלמת תכנון מפורט עד שנת 2030 ויקבלו עדיפות לביצוע בעת גיבוש תוכנית החומש הבאה לפיתוח ושדרוג רשת הדרכים של המשרד.

4. לרשום את הודעת משרד התחבורה כי בכוונתו לבחון את אופן שדרוג ציר 4 בין עכו לנהרייה, בין היתר, לאור קידום הארכת כביש 6 חוצה ישראל ממחלף סומך ועד מחלף בית העמק.

5. שבילי אופניים במרחב העירוני והכפרי: לצורך קידום תכנון וביצוע של שבילי אופניים במרחב ההחלטה יוקצה למשרד התחבורה סך של 30 מלש"ח בין השנים 2026-2027, מתוכם משרד התחבורה יקצה סך של 5 מלש"ח בשנת 2026 מתקציב סל שבילי האופניים של משרד התחבורה ויוקצה לו סך של 25 מלש"ח בפריסה שווה בשנים 2026-2027 מהמקור התקציבי המפורט בסעיף 25 שלהלן. התקציב יוקצה בהתאם למודל התיעדוף של משרד התחבורה. הליך האישור המקצועי יתנהל בהתאם לנוהלי משרד התחבורה לשבילי אופניים.

6. להטיל על משרד התחבורה קידום תכנון וביצוע של מסופי אוטובוסים וכן דרכי גישה לתחנות אוטובוס עבור תנועות רכות, לרבות מפרצי הבא וסע, תשתיות לאופניים וחניוני חנה וסע קטנים, כחלק ממתחם מעבר וכחלק משלים מתוכניות תחבורה ציבורית במרחבים שאינם בצמוד דופן לשימושי קרקע, התקנת תחנות והקמת מתחמי מעבר קטנים. לצורך כך יקצה משרד התחבורה סך של 60 מלש"ח בין השנים 2026-2030, מתוכם משרד התחבורה יקצה מתוך תקציב הרשות לתחבורה ציבורית סך של 35 מלש"ח מסל המסופים בפריסה שווה בין השנים 2026-2030 ויוקצה לו סך של 25 מלש"ח בפריסה שווה בשנים 2026-2027 מהמקור התקציבי המפורט בסעיף 25 להחלטה. קידום הפרויקטים ייעשה בהתאם למודל תיעדוף של משרד התחבורה ובהתאם לנוהלי משרד התחבורה בהסכמה עם מנהלת תנופה לצפון, לאחר שמיעת אשכול גליל מזרחי ואשכול גליל מערבי, פורום קו עימות ונציגי רשויות ההחלטה.

ד. לרשום את הודעת שר האוצר כי יבחן אם יש לעדכן את רשימת מיזמי התשתית החיוניים לפי סעיף 31(א) לחוק לקידום תשתיות, התשפ"ג-2023, כך שתכלול פרויקטים המתאימים לכך מבין הפרויקטים המפורטים בטבלה בנספח ב'.

ה. להטיל על מנהלת תנופה לצפון להקים צוות בראשות ראש מנהלת תנופה לצפון, שבו יהיו חברים: מנהל מנהל התכנון או נציגו, מנכ"ל משרד התחבורה או נציגו ונציג אגף התקציבים במשרד האוצר, מנכ"ל אשכול גליל מזרחי, מנכ"ל אשכול גליל מערבי, אשר יפעל למעקב, האצה ופתרון חסמים בקידום תשתיות תחבורה באזור ובין היתר לקידום הקמת מסילת הרכבת כרמיאל קריית שמונה, הארכת כביש 6 צפונה והפרויקטים המקודמים מתוקף החלטה זו.

ו. להטיל על משרד התחבורה והרשות הארצית לתחבורה ציבורית, בהתייעצות עם מנהלת תנופה לצפון, לבצע בתוך 90 יום עבודת מטה לבחינת מודלי הפעלה נוספים של קווי שירות ברשויות ההחלטה ומשמעותם ולגבש בהתאם תוכנית עבודה לביצוע. בתוכנית העבודה כאמור יינתן דגש ככל הניתן לשיתוף רשויות ההחלטה במתכונת הפעלת קווי השירות במרחב וכן ליישום בטווח קצר.

ז. להטיל על משרד התחבורה לתמוך בהמשך העסקתם של ממוני התחבורה באשכולות והעצמת יכולותיהם. לצורך כך יוקצה למשרד התחבורה בשנת 2026 סך של 10 מלש"ח מתוך המקור התקציבי המפורט בסעיף 25. תוכנית העבודה השנתית לפעילות הממונים, מנגנון נוהל העבודה ואופן התמיכה יסוכמו בין הגורמים הרלוונטיים במשרד התחבורה ומנהלת תנופה לצפון והכול בהתאם לנוהלי משרד התחבורה ובהסכמת מנהלת תנופה לצפון.

11. כלכלה וחדשנות

בהמשך להחלטת הממשלה מס' 3265 ולהחלטת הממשלה מס' 3841 מיום 1 בפברואר 2026 שעניינה "השלמת המענים ליישובים צמודי הגדר בגבול הלבנון בדגש על המרחב העירוני", מובהר כי הקצאת התקציבים כמפורט להלן בשנות ההחלטה תתחשב בהקצאות שבהחלטות אלו כך שלא תינתן תמיכה זהה בגין אותה פעילות ותיעשה על פי נוהלי העבודה של משרד הכלכלה והתעשייה (להלן: משרד הכלכלה) והרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית (להלן: רשות החדשנות) לקביעת זכאויות.

א. משיכת מפעלי ייצור: לשם הטמעת חדשנות ועידוד הצמיחה והתחרותיות, להנחות את הרשות להשקעות ופיתוח התעשייה והכלכלה במשרד הכלכלה (להלן - הרשות להשקעות) לגבש ולהפעיל מסלול המיועד לעודד בדרך של הקמה, הרחבה או העתקה של מפעלי תעשייה מאזור שאינו אזור עדיפות לאומית ליישובי ההחלטה או לאזורי תעשייה במרחב ההחלטה, המופיעים בנספח ג' ושאינם עומדים בתנאי הזכאות לקבלת מענק והטבות לפי הוראות חוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959 (להלן - חוק לעידוד השקעות הון). לשם כך יוקצה סך של 27.22 מלש"ח, 23 מלש"ח מתוך

המקור התקציבי שבסעיף 25 וסך של 4.22 מלש"ח מתוך תקציב משרד הכלכלה, שניהם בפריסה שווה בין השנים 2027 עד 2028."

ב. מענקי השתתפות בהוצאות פיתוח קרקע: להנחות את מינהל אזורי תעשייה במשרד הכלכלה להקצות 14.12 מלש"ח למענקי הוצאות פיתוח קרקע בהתאם להוראה 6.11 "מענק השתתפות בהוצאות פיתוח למפעלי תעשייה" באזורי התעשייה במרחב ההחלטה, אשר בהם משרד הכלכלה הוא הגורם המפתח וגובה הוצאות פיתוח. 12 מלש"ח מתוך המקור התקציבי שבסעיף 25 וסך של 2.12 מלש"ח יקצה משרד הכלכלה מתקציבו. שניהם בפריסה שווה בין השנים 2027 עד 2030.

ג. פיתוח והרחבת אזורי תעשייה: להנחות את מינהל אזורי תעשייה שבמשרד הכלכלה לפעול לתכנון ולפיתוח אזורי התעשייה במרחב ההחלטה. לשם כך יוקצה סך של 23.53 מלש"ח. 20 מלש"ח מתוך המקור התקציבי שבסעיף 25 וסך של 3.53 מלש"ח יקצה משרד הכלכלה מתקציבו, שניהם בפריסה שווה בין השנים 2027 עד 2030.

ד. הקמת מנהלות אזורי תעשייה: להנחות את משרד הכלכלה לפעול להקמת מינהלות לאזורי תעשייה ולהשתתפות בניהול אזורי תעשייה החדשים והרחבות אזורי תעשייה קיימים בתחומי רשויות התוכנית ובהתאם לקריטריונים ותיעדוף אשר ייקבעו על ידי מינהל אזורי תעשייה שבמשרד הכלכלה. לשם כך יוקצה סך של 7 מלש"ח, 6 מלש"ח מתוך המקור התקציבי שבסעיף 25 ו-1 מלש"ח יקצה משרד הכלכלה מתקציבו, שניהם בפריסה שווה בין השנים 2026-2028.

ה. שדרוג אזורי מסחר – להנחות את משרד הכלכלה לפעול לשדרוג מרכזים מסחריים בעירויות ובמועצות המקומיות על פי קריטריונים, שיכללו בין היתר את מספר התושבים ברשות. לשם כך יוקצה סך של 8.24 מלש"ח. 7 מלש"ח מתוך המקור התקציבי שבסעיף 25 וסך של 1.24 מלש"ח יקצה משרד הכלכלה מתקציבו, שניהם בפריסה שווה בין השנים 2027-2028.

ו. צרכים ביטחוניים באזורי תעשייה – להנחות את מינהל אזורי תעשייה שבמשרד הכלכלה לפעול לתגבור אמצעי מיגון ורכיבי ביטחון נוספים באזורי התעשייה הממוקמים במרחב ההחלטה, בהתאם לנוהלי המשרד שייקבעו בנושא. לשם כך יוקצה סך של 3.53 מלש"ח, 3 מלש"ח מתוך המקור התקציבי שבסעיף 25 וסך של 0.53 מלש"ח יקצה משרד הכלכלה מתקציבו, שניהם בפריסה שווה בין השנים 2028-2027.

ז. האצה וצמיחה של עסקים ויצירת משרות בשכר גבוה – על מנת לתמרץ מעסיקים להעסיק עובדים חדשים, להנחות את הרשות להשקעות להקצות 23.53 מלש"ח במסגרת הוראת מנכ"ל 4.85 שעניינה "תוכנית האצה וצמיחה של עסקים ויצירת משרות בשכר גבוה ביישובי הצפון", בהתאם לבקשות ממרחב ההחלטה. לצורך כך יוקצו 20 מלש"ח מתוך המקור התקציבי שבסעיף 25 וסך של 3.53 מלש"ח יקצה משרד הכלכלה מתקציבו, שניהם בפריסה שווה בין השנים 2027 עד 2030.

ח. העסקת מתמחים בתעשייה עתירת הידע - להנחות את הרשות להשקעות להפעיל מסלול ייעודי להשתתפות בשכר למסיימי תואר טכנולוגי או הנדסי או תעודת הנדסאי, שייקלטו לעבודה ראשונה בחברות בתעשייה עתירת הידע במרחב ההחלטה. לשם כך יוקצה סך של 7.06 מלש"ח. 6 מלש"ח מתוך המקור התקציבי שבסעיף 25 וסך של 1.06 מלש"ח יקצה משרד הכלכלה מתקציבו שניהם בפריסה שווה בין השנים 2027 עד 2030.

ט. האצה עסקית - להנחות את הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים לקבוע הוראת מנכ"ל ייעודית להאצה עסקית לעסקים במרחב ההחלטה, קיימים או חדשים, בתוך 60 יום, בתיאום עם מנהלת תנופה לצפון ומשרד האוצר. לצורך מימוש הוראת המנכ"ל יוקצה סך של 30 מלש"ח. 26 מלש"ח מתוך המקור התקציבי שבסעיף 25 וסך של 4 מלש"ח יקצה משרד הכלכלה מתקציבו, שניהם בפריסה שווה בין השנים 2027 עד 2030.

י. מיצוי זכויות - לשם הפעלת תוכנית למיצוי זכויות של עסקים ביישובי ההחלטה, כפוף לסמכויות האשכולות האזוריים, להנחות את הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים שבמשרד הכלכלה לתמוך באשכולות האזוריים שבמרחב ההחלטה על מנת שיפעילו תוכנית למיצוי זכויות של עסקים ביישובי ההחלטה בכפוף לסמכויות האשכולות האזוריים. לשם כך יוקצה סך של 9.41 מלש"ח, 8 מלש"ח מתוך המקור התקציבי שבסעיף 25 וסך של 1.41 מלש"ח יקצה משרד הכלכלה מתקציבו, שניהם בפריסה שווה בין השנים 2027 עד 2030.

יא. המרכז לתעשייה מתקדמת - על מנת לשפר את כושר התחרות של המגזר היצרני במרחב ההחלטה ולסייע לחברות יצרניות בהטמעת שיטות ייצור מתקדמות והתייעלות במשאבים, להנחות את המשרד להקצות במסגרת פעילות המרכז לתעשייה מתקדמת תקציב ייעודי עבור בקשות של חברות יצרניות במרחב ההחלטה. לשם כך יוקצה סך של 2.35 מלש"ח. 2 מלש"ח מתוך המקור התקציבי שבסעיף 25 וסך של 0.35 מלש"ח יקצה משרד הכלכלה מתקציבו, שניהם בשנת 2027.

יב. מרכז היתרים - בהמשך לסעיף א(5) בהחלטת הממשלה מס' 3265 מיום 20.07.2025, יוקצה למשרד הכלכלה סך של 2.35 מלש"ח בשנת 2026 לצורך המשך הפעלת המרכז לקידום היתרי בנייה בתעשייה שהוקם באשכול גליל מזרחי, לשם כך יוקצה למשרד סך של 2 מלש"ח מהמקור התקציבי בסעיף 25 שלהלן והמשרד יקצה מתקציבו 0.35 מלש"ח, שניהם בשנת 2026. משרד הכלכלה יקצה את הסכום לאיגוד ערים מסוג אשכול רשויות מקומיות בכפוף להוראות כל דין.

הוראות מנכ"ל משרד הכלכלה, חדשות או קיימות, הרלוונטיות להחלטה זו, יותאמו לצרכים של יישובי ההחלטה ואזורי התעשייה בתיאום עם מנהלת תנופה לצפון ומשרד האוצר.

יג. לרשום את הודעת המטה לבינה מלאכותית כי בכוונתו לצרף את מנהלת תנופה לצפון, או מי מטעמה, לדיונים הרלוונטיים במסגרת עבודת המטה שתבוצע בשיתוף משרדי

הממשלה הנוגעים בדבר. במסגרת עבודת המטה ובהתאם להיתכנות, ייבחנו מערך התמריצים והחסמים להקמת חוות שרתים באזורי עדיפות לאומית לפי החלטת הממשלה מס' 919 מיום 10.09.2023. בתוך כך, ייבחנו בין היתר חלופות אפשריות להקמת חוות שרתים במרחב ההחלטה, לרבות הסרת חסמים תכנוניים, בחינת המענה האנרגטי לחוות השרתים וחלופות להבטחת קישוריות תקשורתית בקיבולת גבוהה. מסקנות עבודת המטה יכללו במסגרת התוכנית הלאומית שהמטה לבינה מלאכותית יביא לאישור הממשלה.

ד. להטיל על מנהלת תנופה לצפון לפעול לקידום פרויקטים שיובילו לשיפור הסביבה העסקית במרחב ההחלטה. הפרויקטים ייקבעו בהסכמה בין מנהלת תנופה לצפון ומשרד האוצר ובשותפות המשרדים הרלוונטיים. לצורך כך, יוקצה סך של 10 מלש"ח בשנת 2026, 15 מיליוני ש"ח בשנת 2027, 15 מיליוני ש"ח בשנת 2028 ו-10 מיליוני ש"ח בשנת 2030, כולם מתוך מסגרת התקציב האמורה בסעיף 25 שלהלן.

טו. לרשום את הודעת רשות החדשנות כי תפעל במרחב ההחלטה מול גופי המו"פ, מכוני המחקר, חברות תעשייה וכן התשתיות להרצת פיילוטים וניסויים, על בסיס יתרונות יחסיים אזוריים, על מנת להגדיל את הנגישות של חברות הזנק לתשתיות החדשנות ולאתרי הרצה במרחב ההחלטה באמצעות הקמה או הנגשה של תשתיות מו"פ, מתקני הרצה או פיילוטים וכן על מנת להגדיל את הנגישות של חברות הייטק למסלולי ההטבות המופעלים ע"י רשות החדשנות. בנוסף, לרשום את הודעת רשות החדשנות כי לצורך כך תקצה סך של 5 מלש"ח בפריסה שווה מתקציבה בשנים 2027–2030, בכפוף לכך, יוקצה לרשות החדשנות סך של 20 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2027 – 2030 מתוך המקור המפורט בסעיף 25 שלהלן.

טז. לרשום את הודעת רשות החדשנות כי תפעל במרחב ההחלטה מול קהילות היזמים, קהילות החדשנות, חממות טכנולוגיות, מרכזי החדשנות, גופי המו"פ על מנת לעודד הקמה וצמיחת חברות הזנק ולהגדיל את היקף משרות ההייטק במרחב ההחלטה. בנוסף, לרשום את הודעת רשות החדשנות כי לצורך כך תקצה סך של 19 מלש"ח מתקציבה בפריסה שווה בשנים 2027–2030, בכפוף לכך, יוקצה לרשות החדשנות סך של 10 מלש"ח בשנת 2026, ו-47 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2027 – 2030 מתוך המקור המפורט בסעיף 25 שלהלן.

יז. לרשום את הודעת רשות החדשנות כי תפעל במרחב ההחלטה מול מוסדות המחקר, קהילות היזמים וגופי המו"פ במרחב ההחלטה על מנת לחזק את תשתיות המחקר והחדשנות, לעודד מחקר יישומי בתעשייה ומחקר יישומי באקדמיה למען התעשייה, להגדיל את הנגישות של האקדמיה וחוקרים למסלולי ההטבות של רשות החדשנות, להרחיב את ההזדמנויות לחוקרים וליזמים, לעודד הקמה וצמיחת חברות הזנק ולהגדיל את היקף משרות ההייטק. לרשום את הודעת רשות החדשנות כי לצורך כך תקצה סך של 5 מלש"ח מתקציבה בשנים 2027–2030 בפריסה שווה, בכפוף לכך,

יוקצה לרשות החדשנות סך של 20 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2027-2030 מתוך המקור המפורט בסעיף 25 שלהלן.

יח. לרשום את הודעת רשות החדשנות כי תפעל ביחד עם משרד התקשורת מול קהילות היזמים, קהילות החדשנות, מרכזי החדשנות, גופי המו"פ, מכוני המחקר והתשתיות להרצת פיילוטס וניסויים כדי לעודד הקמה וצמיחה של חברות הזנק ולהגדיל את מספר משרות ההייטק וכן על מנת להגדיל את הנגישות של חוקרים, יזמים וחברות למסלולי ההטבות המופעלים על ידי רשות החדשנות בתחום התקשורת במרחב ההחלטה והכול על בסיס יתרונות יחסיים אזוריים. לצורך כך יקצה משרד התקשורת סך של 1 מלש"ח מתקציבו לפעילות רשות החדשנות כאמור בין השנים 2026-2029. בנוסף, לרשום את הודעת רשות החדשנות כי לצורך כך תקצה סך של 1 מלש"ח מתקציבה בין השנים 2026-2029, בכפוף לכך יוקצה סך של 2.5 מלש"ח מתוך המקור המפורט בסעיף 25 שלהלן בין השנים 2026-2029, שניהם בפריסה שווה.

יט. פעילויות רשות החדשנות כאמור בהחלטה זו תבוצענה בהתאם להוראות החוק לעידוד מחקר, פיתוח וחדשנות טכנולוגית בתעשייה, התשמ"ד-1984 (להלן – חוק החדשנות), סמכויותיה והאמצעים העומדים לרשותה ומבלי לפגוע בסמכויות האורגנים שלה.

כ. להטיל על משרד העבודה לקדם תוכנית אזורית להכשרת ההון האנושי במקצועות טכנולוגיים ובמקצועות בעלי תשואה גבוהה להכשרה, ביישובי ההחלטה, לצורך השתלבות בשוק העבודה, לרבות כלי סיוע וכלי הכוון ככל שיידרשו, בהסכמת מנהלת תנופה לצפון ואגף התקציבים במשרד האוצר. לצורך קידום התוכנית יקצה משרד העבודה מתקציבו סך של 3 מלש"ח ויוקצה לו סך של 17 מלש"ח מתוך התקציב האמור בסעיף 25 להחלטה זו, שניהם בפריסה שווה בין השנים 2026-2027. בסעיף זה, "תשואה גבוהה להכשרה" כמשמעותה בסעיף 8(ב)(2)(א) להחלטת הממשלה מס' 198 מיום 1.8.2021.

12. השכלה גבוהה

א. לפנות למל"ג/ות"ת בבקשה לבחון את הצורך והאפשרות לקידום והנגשה של מוסד ללימודים אקדמיים באחד מיישובי המוקד הראשיים או המשניים בגליל המערבי, לאחר התייעצות עם מנהלת תנופה לצפון. ככל שיחליטו מל"ג/ות"ת על קידום כאמור עד ליום 31 באוקטובר 2027, תבחן מנהלת תנופה לצפון, יחד עם משרד האוצר ובכלל זה עם אגף התקציבים, אם להקצות סך של 100 מלש"ח מהמקור התקציבי האמור בסעיף 25 שלהלן להקמת המוסד כאמור והפעלתו. הסכום האמור יוקצה על פי הפריסה הבאה: 19 מלש"ח בשנת 2027, 25 מלש"ח בשנת 2028, 25 מלש"ח בשנת 2029 ו-31 מלש"ח בשנת 2030.

ב. להנחות את מנהלת תנופה לצפון לתמוך ברשויות ההחלטה לטובת מתן מלגות לסטודנטים תושבי יישובי ההחלטה, אשר ילמדו במוסדות השכלה גבוהה שאינם

מתוקצבים על ידי המדינה ושממוקמים ביישובי ההחלטה. כלל המלגות יינתנו עד לגובה התקציב הכללי שהוקצה לכך כמפורט להלן, עד לסכום של 10,000 ש"ח לשנה לכל סטודנט, ובמסגרת מתן המלגות יובהר כי המדינה אינה מתחייבת להמשיך במתן המלגות מעבר לשנת הלימודים שבה ניתנו. לצורך כך יוקצו 20 מלש"ח בין השנים 2029-2026 מהמקור התקציבי המפורט בסעיף 25, בפריסה שווה.

ג. אין באמור בהחלטה זו כדי לפגוע בסמכויות מל"ג-ות"ת.

13. מים וחקלאות

א. בהמשך לסעיף 4(ב)(1) בהחלטה מס' 3679, לפעול לתמיכה ביישובי ההחלטה המזרימים את השפכים לחברת ביוב מרחבית ושהרשות שלה הם שייכים העבירה את תשתיות הטיפול בשפכים לחברת הביוב ללא תמורה ומשלמת באופן סדיר לחברת הביוב. התמיכה תאפשר סיוע להקמה או טיפול בתשתיות אזוריות למט"ש ובכך למיתון עלויות אספקת שירותי הביוב בידי רשויות ההחלטה כאמור. התמיכה תבוצע כפוף להקצאת הכספים האמורים להלן למשק מים וביוב בדרך המקובלת על משרד האוצר ועל הרשות הממשלתית למים וביוב. לצורך כך יוקצו לרשות הממשלתית למים וביוב 25 מלש"ח מהמקור התקציבי המפורט בסעיף 25 שלהלן בפריסה שווה בשנים 2030-2026. הסיוע יחולק בהתאם לנוהלי רשות המים באישור אגף התקציבים במשרד האוצר.

ב. לתקן את סעיף 4(ב)(1) להחלטה מס' 3679, כך שלאחר המילים "לפעול לפיתוח תשתיות הולכת ביוב אזוריות, שדרוג תשתיות הביוב ביישובי ההחלטה" יתווספו המילים "ותמיכה בהקמת ספקים כפריים רב-יישוביים ואזוריים, לפי נוהל תמיכה מתאים".

ג. לצורך שיפור פעילות המניעה של הפצת מחלות זואונוטיות וטיפול בשוטטות הכלבים ביישובי ההחלטה וסביבתם להנחות את משרד החקלאות וביטחון המזון להקצות 400 אלף ₪ למועצה אזורית מטה אשר ולאשכול רשויות גליל מזרחי, בחלוקה שווה, לטובת שיפוץ הכלביות הרשותיות והרחבת הקיבולת שלהן. לשם כך יקצה משרד ראש הממשלה מתקציבו למשרד החקלאות וביטחון המזון 400 אלף ש"ח בשנת 2026.

14. תיירות

על מנת לחזק את התיירות במרחב פיתוח התיירות, כאחד ממנועי הצמיחה הכלכלית, לפתח בו היצע מגוון ואיכותי של מוצרי תיירות בסטנדרט בין-לאומי לעידוד תיירות פנים וחוץ וליצור מרחב מאפשר ומצמיח ליזמויות עסקיות בתחום התיירות – לצמיחה כלכלית תיירותית במרחב פיתוח התיירות:

א. להטיל על מנהלת תנופה לצפון לגבש תוכנית אסטרטגית שתהווה תשתית ארוכת טווח לפיתוח התיירות במרחב פיתוח התיירות, המבוססת על ניתוח נתונים ומחקר מעמיק של האזור, בשיתוף עם משרד התיירות ומשרד האוצר. התוכנית תקודם מתוך ראייה אזורית-מרחבית ובמטרה לתרום לפיתוח כלכלי-תיירותי של מרחב פיתוח

התיירות. גיבוש התוכנית ילווה בהתייעצות עם גורמי ממשלה, נציגי רשויות מקומיות, אשכולות אזוריים וגורמים עסקיים רלוונטיים. לצורך יישום סעיף זה יוקצו בשנת 2026 3.5 מלש"ח, מהם 0.5 מלש"ח מתקציב משרד התיירות ו-3 מלש"ח מהתקציב האמור בסעיף 25 להחלטה.

ב. להנחות את משרד התיירות לפעול לפיתוח ושדרוג תשתיות תיירות בדרך של תמיכה בפרויקטים במרחב פיתוח התיירות. הפרויקטים שיוגשו ייבחנו על ידי ועדת משנה של צוות תקציב פיתוח של משרד התיירות (להלן – ועדת הצת"פ), בהשתתפות נציגי מנהלת תנופה לצפון, בהתאם לנוהלי משרד התיירות לפיתוח תשתיות תיירות ציבוריות ולהנחיות הבאות:

1. גורם הביצוע בפרויקטים התשתיתיים ייקבע בהתאם לנוהלי משרד התיירות, לרבות האפשרות לביצוע באמצעות הרשות המקומית, כפוף לסמכויותיה על פי דין.

2. הפיתוח התשתיתי יכול שיכלול פיתוח תשתיות ראש שטח לשם הכשרת מגרשים בייעוד מלונאי או תיירותי לשיווק פומבי.

3. על אף האמור בנוהלי משרד התיירות, שיעור השתתפות רשויות ההחלטה ככלל יעמוד על 10% כנקודת מוצא, כפוף לנוהלי המשרד לעניין פרויקטים בתשלום וככל שהיקף הפרויקטים המצטבר ברשות, בשנה מסוימת, יעלה על 10 מלש"ח, תהיה למשרד סמכות להפחית את שיעור המצי"נג.

4. אין בסעיף זה כדי לגרוע מאפשרותן של רשויות ההחלטה להגיש בקשה לפרויקטים במסגרת מסלולי הצת"פ הרגיל, כפוף לסמכויותיהן על פי דין.

לצורך יישום סעיף זה יקצה משרד התיירות 99.7 מלש"ח על פני השנים 2026-2028, מהם יוקצה למשרד התיירות 80 מלש"ח מהתקציב האמור בסעיף 25 בפריסה הבאה: 22 מלש"ח ב-2026, 29 ב-2027 ו-29 ב-2028, ומשרד התיירות יקצה מתקציבו 19.7 מלש"ח בפריסה הבאה: 5.7 ב-2026, 7 ב-2027 ו-7 ב-2028.

ג. נוסף על האמור בסעיף 14(ב) בהחלטה זו, להטיל על משרד התיירות לסייע בפיתוח קו החוף שבמרחב פיתוח התיירות בעדיפות לאזור קו החוף שיימצא כתורם ביותר ליישובי ההחלטה, כתשתית תיירות אזורית משמעותית. בהתאם לנוהלי משרד התיירות לפיתוח תשתיות תיירות ציבוריות ולהנחיות המפורטות בסעיף 14(ב). לצורך יישום סעיף זה יקצה משרד התיירות 80 מלש"ח על פני השנים 2026-2027, מהם יוקצו למשרד התיירות 63.7 מלש"ח מהמקור התקציבי האמור בסעיף 25 שלהלן בפריסה הבאה: 23 מלש"ח ב-2026 ו-40.7 מלש"ח ב-2027, ומשרד התיירות יקצה מתקציבו 16.3 מלש"ח בפריסה הבאה: 6.3 מלש"ח ב-2026 ו-10 מלש"ח ב-2027.

ד. להטיל על משרד התיירות לסייע בפיתוח המעגנה בנהרייה כתשתית תיירותית אזורית מרכזית. פיתוח הפרויקט, תכנונו וביצועו ייעשו בתיאום מלא עם משרד התחבורה ומנהלת תנופה לצפון. לצורך האמור משרד התיירות יקצה 115 מלש"ח על פני השנים 2026-2030, מתוכם יוקצו למשרד התיירות 100 מלש"ח מהתקציב האמור בסעיף 25 בפריסה הבאה: 4 מלש"ח ב-2026, 8 מלש"ח ב-2027, 25 מלש"ח ב-2028, 30 מלש"ח ב-2029 ו-33 מלש"ח ב-2030, ו-15 מלש"ח מתקציב משרד התיירות בפריסה הבאה: 1 מלש"ח ב-2026, 2 מלש"ח ב-2027, 5 מלש"ח ב-2028, 5 מלש"ח ב-2029 ו-2 מלש"ח ב-2030.

ה. להנחות את משרד התיירות לפעול להגדלת היצע מקומות הלינה ולהוספת מתקני אכסון מלונאים במרחב פיתוח התיירות. לצורך כך:

1. משרד התיירות, באמצעות מינהלת השקעות בתיירות, יבחן מתן מענקי חוק עידוד השקעות הון, התשי"ט-1959 ומענק מינהלי תוספתי, לפי העניין, למיזמים במרחב פיתוח התיירות. המענקים יינתנו בכלל המסלולים של נוהלי מינהלת ההשקעות בתיירות לרבות מסלול היתר בנייה, מסלול גמרים, השבה והסבה ובמסלול הקמה. המענקים יהיו בשיעור של 20% כקבוע בחוק והמענק המנהלי התוספתי יהיה בשיעור 13% כך ששיעור המענק הכולל יעמוד על 33% מסך ההשקעה המוכרת, הכול בהתאם לנוהלי מנהלת השקעות בתיירות ובכפוף לתקציב השנתי כאמור בסעיף ה(3) שלהלן.

2. סך התקציב ליישום סעיף זה יעמוד על 60 מלש"ח מהמקורות ובשנות התקציב המפורטים להלן:

שנת תקציב	תקציב משרד התיירות	תקציב מסעיף 25 להחלטה	סה"כ תקציב
2027	5	5	10
2028	5	5	10
2029	10	5	15
2030	10	15	25

ו. להנחות את משרד התיירות לממן שעות ייעוץ וליווי מקצועי ליזמים ולרשויות ההחלטה ללא השתתפות עצמית, לשיקום, פיתוח, קידום או שיפור מיזמי תיירות במרחב פיתוח התיירות, במסגרת נוהל סיוע "חממות התיירות" של משרד התיירות, לייעוץ בתחומי הכנת פרוגרמה תיירותית, תוכניות אב תיירותיות, בדיקות היתכנות, איתור קרקעות, ליווי תכנוני והוצאת היתרי בנייה ועוד. לצורך יישום סעיף זה יוקצו

2.4 מלש"ח, מהם 0.4 מלש"ח יקצה משרד התיירות מתקציבו ו-2 מלש"ח יוקצו למשרד התיירות מהתקציב האמור בסעיף 25 שלהלן, הכול בפריסה שווה בין השנים 2026–2029.

ז. להטיל על מנהלת תנופה לצפון לפעול לביצוע פעולות בתחום התיירות במרחב פיתוח התיירות באופן ישיר את יישובי ההחלטה בראייה אזורית על בסיס התוכנית האסטרטגית בסעיף 14(א) בהחלטה זו. פעילות מנהלת תנופה לצפון תכלול, בין היתר, התקשרויות לטובת פיתוח אטרקציות ומתחמי תיירות בראייה אזורית, קידום ביקושים באמצעות בניית מוצרים וחבילות תיירות ופעולות פרסום ושיווק אזוריות; מענקים לפיתוח עסקי תיירות שאינם מלונאיים בהלימה לראייה האזורית ופיתוח כלים לניטור ומדידה שוטפים של ההיצע התכנוני, היצע המלונאות, האטרקציות והפעילות התיירותית והביקוש בפועל מצד המבקרים. יישום סעיף זה ייעשה בתיאום עם משרד האוצר ומשרד התיירות בחלקו באמצעות תמיכה באשכולות האזוריים גליל מזרחי וגליל מערבי. לצורך יישום סעיף זה יוקצו 59.8 מלש"ח מהתקציב האמור בסעיף 25 בפריסה הבאה: 4 מלש"ח ב-2026, 20 מלש"ח ב-2027, 20 מלש"ח ב-2028 ו-15.8 מלש"ח ב-2029.

ח. בסעיף זה - "מרחב פיתוח התיירות" – יישובי ההחלטה, המרחב שבין יישובי ההחלטה בטווח של עד 9 ק"מ מגבול לבנון ומיזמי תיירות שגובלים ביישובי ההחלטה ובלבד שיש להם זיקה ישירה ליישובי ההחלטה.

שיפור איכות החיים וצמצום פערים

15. בריאות

לצורך שיפור הנגישות והזמינות, חיזוק המענים בשגרה ובחירום והבטחת רצף שירותים רפואיים לתושבי יישובי ההחלטה, ייושמו הצעדים המפורטים בפרק זה:

א. **יצירת תנאים ותוכניות למשיכת כוח אדם רפואי ומקצועות הבריאות**

1. משרד הבריאות, יחד עם הממונה על השכר, יגדיל את מספר הרופאים הלומדים ועובדים ברשויות ההחלטה שישרתו את יישובי ההחלטה במסגרת תוכנית "כוכבים", הכול בהתאם למדיניות הממונה על השכר במשרד האוצר. לצורך כך יוקצה למשרד הבריאות סך של 34.5 מלש"ח מהמקור התקציבי האמור בסעיף 25 שלהלן בהתאם לפריסה הבאה: סך של 240 אלפי ש"ח לשנת 2026, 2.66 מלש"ח לשנת 2027, 4.8 מלש"ח לשנת 2028, 6.4 מלש"ח לשנת 2029 ו-20.4 מלש"ח לשנת 2030.

2. מבלי לגרוע מסמכויות מל"ג-ות"ת, להקצות 28.2 מלש"ח למשרד הבריאות עבור תוכניות להגדלת מספר העוסקים במקצועות הבריאות ולהגדלת מספר הסטודנטים הלומדים והמבצעים הכשרה מעשית ברשויות ההחלטה, וככל הניתן ביישובי ההחלטה, שיבוצעו בדרכים הבאות: הרחבת מספר ההכשרות של

מדריכים קליניים במוסדות רפואיים ברשויות ההחלטה, וככל הניתן ביישובי ההחלטה, תמיכה בתשתיות תומכות להגדלת שדות קליניים להכשרה מעשית ברשויות ההחלטה, וככל הניתן ביישובי ההחלטה, מלגות לסטודנטים למקצועות הבריאות במוסדות להשכלה גבוהה ביישובי ההחלטה, פתיחת חוגים והרחבת חוגים קיימים של מקצועות הבריאות במוסדות להשכלה גבוהה ברשויות ההחלטה, וככל הניתן ביישובי ההחלטה בכפוף להנחיות ות"ת ולאישור ות"ת-מל"ג, עידוד בעלי מקצועות הבריאות בשלבי הדוקטורט והפוסט דוקטורט להשתלב כסגל אקדמי במסגרת תוכנית "ניצנים", תמיכה בנסיעות ושכר דירה לסטודנטים המבצעים הכשרה מעשית ביישובי ההחלטה, המרוחקים מביתם. לצורך ביצוע האמור, יוקצה למשרד הבריאות סך של 28.2 מלש"ח מהמקור התקציבי האמור בסעיף 25 בהתאם לפריסה הבאה: סך של 1 מלש"ח לשנת 2026, 6.7 מלש"ח לשנת 2027, 10 מלש"ח לשנת 2028, 10 מלש"ח לשנת 2029 ו-500 אלש"ח לשנת 2030. למען הסר ספק, ביצוע האמור יבוצע בתיאום עם ות"ת אך לא על ידיה.

3. עבור משיכת רופאים ואנשי מקצועות בריאות מצטיינים לעבודה במוסדות רפואיים ברשויות ההחלטה, וככל הניתן ביישובי ההחלטה, להטיל על משרד הבריאות להוציא לפועל תוכנית אשר תתקיים בשנים 2026-2029 בתיאום עם מנהלת תנופה לצפון, שתקדם פתרונות אישיים ומקצועיים לרופאים ואנשי מקצועות בריאות מצטיינים, לרבות סטודנטים שמעוניינים להעתיק את מגוריהם לצפון, לרבות דיור, חינוך, תעסוקת בני זוג, הכשרה מקצועית ותחומים נוספים ככל שיידרשו. לצורך כך יוקצה למשרד הבריאות סך של 10.5 מלש"ח מהמקור התקציבי האמור בסעיף 25 שלהלן, בהתאם לפריסה הבאה: סך של 1.2 מלש"ח לשנת 2026 ו-3.1 מלש"ח לכל אחת מהשנים 2027-2029. לצורך מימוש הפעילות כאמור יוקם צוות היגוי משותף למשרד הבריאות ולמנהלת תנופה לצפון.

4. עבור הגדלת היצע הפסיכולוגים העובדים ביישובי ההחלטה, לרבות יצירת תוכנית ייעודית רב שנתית להרחבת מספר הפסיכולוגים ותוכניות להגדלת מספר המתמחים והמדריכים במסגרת תוכנית "שורשים", יוקצה למשרד הבריאות סך של 7.5 מלש"ח מהמקור התקציבי האמור בסעיף 25 שלהלן בהתאם לפריסה הבאה: סך של 1.7 מלש"ח לשנת 2026, 2.85 מלש"ח לשנת 2027, 1.2 מלש"ח לכל אחת מהשנים 2028-2029 ו-0.55 מלש"ח בשנת 2030.

5. עבור הגדלת מספר האחיות המומחיות בקהילה והכשרות בקורסים על בסיסיים בתחומים כגון רפואה ראשונית, פסיכיאטריה, סוכרת ובריאות הציבור, לרבות באמצעות מבחן תמיכה לקופות החולים ופעולות שונות לעידוד תעסוקה ברשויות ההחלטה שישרתו את יישובי ההחלטה והכשרות למומחיות בתחומים שיוגדרו יוקצה למשרד הבריאות סך של 8 מלש"ח מהמקור התקציבי האמור בסעיף 25 בפריסה שווה בין השנים 2027-2030.

6. נוסף על האמור בסעיף א' לעיל, יקצה משרד הבריאות מתקציבו סך נוסף של 10 מלש"ח לתוכניות להרחבת היצע כוח האדם הרפואי ואיכותו ביישובי ההחלטה בהתאם לפריסה הבאה: 0.5 מלש"ח לשנת 2026, 1 מלש"ח לשנת 2027, 2 מלש"ח לשנת 2028, 3 מלש"ח לשנת 2029 ו-3.5 מלש"ח לשנת 2030, אשר יתואמו עם מנהלת תנופה לצפון.

ב. המרכז הרפואי לגליל (נהרייה)

על מנת לחזק את המרכז הרפואי לגליל, להמשיך ולפתח שירותים רפואיים מתקדמים שיאפשרו זמינות גבוהה ושיפור שירות לציבור התושבים, לרבות בעתות חירום, להנחות את משרד הבריאות לבצע את התוכנית המפורטת להלן:

1. עבור הקמת מכון PET CT יוקצה סך של 26 מלש"ח בהתאם לפריסה הבאה: 0.5 מלש"ח בשנת 2026, 1.5 מלש"ח בשנת 2027, 10 מלש"ח בשנת 2028, 12 מלש"ח בשנת 2029 ו-2 מלש"ח בשנת 2030 ועבור הקמת יחידת שיקום לב יוקצה סך של 2.5 מלש"ח בשנת 2027, שניהם מהמקור התקציבי האמור בסעיף 25 שלהלן.

2. עבור תוספת מכשיר MRI יוקצה סך של 10 מלש"ח בשנת 2026 ועבור שדרוג מכשיר MRI יוקצה סך של 2 מלש"ח בשנת 2026, שניהם מהמקור התקציבי האמור בסעיף 25 שלהלן.

3. עבור הקמת 4 חדרי ניתוח ממוגנים ומרכז לוגיסטי בבית החולים יוקצה סך של 42 מלש"ח מהמקור התקציבי האמור בסעיף 25 שלהלן ובכפוף לפריסה הבאה: 1.5 מלש"ח בשנת 2026, 9.5 מלש"ח בשנת 2028, 25.5 מלש"ח בשנת 2029 ו-5.5 מלש"ח בשנת 2030. משרד הבריאות יקצה מתקציבו 18 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2027-2030.

4. עבור שיפוץ מבנה המחלקות הפנימיות בבית החולים יוקצה סך של 30 מלש"ח מהמקור התקציבי האמור בסעיף 25 בהתאם לפריסה הבאה: 1 מלש"ח בשנת 2026, 9 מלש"ח בשנת 2027, 17 מלש"ח בשנת 2028 ו-3 מלש"ח בשנת 2029.

5. עבור שיפוץ מחלקת אם, עובר וילד, יוקצה סך של 6 מלש"ח מהמקור התקציבי האמור בסעיף 25 בהתאם לפריסה הבאה: 5.5 מלש"ח בשנת 2027 ו-0.5 מלש"ח בשנת 2028. בנוסף יקצה משרד הבריאות מתקציבו 2 מלש"ח בהתאם לפריסה הבאה: 0.5 מלש"ח בשנת 2026, 1 מלש"ח בשנת 2027 ו-0.5 מלש"ח בשנת 2028.

6. עבור השקעה במעבדות המחקר של ביה"ח יוקצה סך של 7 מלש"ח מהמקור התקציבי האמור בסעיף 25 שלהלן בהתאם לפריסה הבאה: 0.5 מלש"ח בשנת 2026, 3 מלש"ח בשנת 2027 ו-3.5 מלש"ח בשנת 2028.

7. עבור הוספת מערך פסיכיאטריה בבית החולים בהתבסס על העתקת בית

החולים "מזור" לטובת השקעה בתשתיות תומכות יוקצה סך של 70 מלש"ח ועבור הקמת מגורי סגל יוקצה סך של 10 מלש"ח, שניהם מהמקור התקציבי האמור בסעיף 25 שלהלן ובכפוף לפריסה הבאה: 2 מלש"ח בשנת 2026, 8 מלש"ח בשנת 2027, 15 מלש"ח בשנת 2028, 25 מלש"ח בשנת 2029 ו-30 מלש"ח בשנת 2030.

8. עבור תוכניות הכשרה מקצועית לצוותים במרכז הרפואי לגליל – לרבות תוכניות רפואה ומחקר, תוכניות התמקצעות בתחומים חסרים במרכז הרפואי כגון פרמקולוגיה, אימונולוגיה, מחלות זיהומיות ומחלות ריאה, תוכנית POCUS לפנימאים והכשרת מתמחים וכן עבור למידת עמיתים, יקצה משרד הבריאות מתקציבו סך של 4 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2027-2030.

9. עבור מרכז החדשנות לאיתור צרכים קליניים ופיתוח רעיונות לחיבור לתעשייה, להכנסת טכנולוגיות לצורך האצה בסביבה קלינית פעילה ולפיתוח יכולות חדשנות יוקצה סך של 5 מלש"ח בפריסה שווה על פני השנים 2027-2030 מתוכם סך של 2.3 מלש"ח מהמקור התקציבי האמור בסעיף 25 בפריסה שווה בין השנים 2027-2030. בנוסף סך של 2.7 מלש"ח מתקציב משרד הבריאות בפריסה שווה בין השנים 2027-2030.

10. עבור סעיף 15(ב) יקצה משרד הבריאות מתקציבו סך של 15.3 מלש"ח נוספים לתוכניות ופרויקטים שישפרו את איכות השירותים הניתנים בבית החולים ואת היקפם בהתאם לפריסה הבאה: סך של 7 מלש"ח בשנת 2028 וסך של 8.3 מלש"ח בשנת 2029, הכול בתיאום עם מנהלת תנופה לצפון.

11. לרשום את הודעת שר הבריאות, שר האוצר והשר במשרד האוצר האחראי לתחומי הפעילות של מנהלת תקומה ומנהלת שיקום הצפון, כי האמור בסעיף 15(ב)(7) להחלטה זו יאפשר להעתיק את המרכז לבריאות הנפש "מזור" לתוך בתי החולים הציבוריים הכלליים שבצפון כך שהטיפול הנפשי והגופני יינתן באותו בית חולים, זאת במטרה לשפר את שירותי בריאות הנפש הציבוריים ובפרט את איכות האשפוז הפסיכיאטרי כחלק ממערך האשפוז הכולל ועל מנת לחזק את הרצף הטיפולי בשירותי בריאות הנפש, בהתאם לאמור בהחלטת הממשלה מספר 2265 מיום 31.10.2024, זאת בפרוגרמה עדכנית ובסטנדרטים התואמים את האמור בדוח הוועדה למערך האשפוז בבריאות הנפש בישראל ("ועדת מלמד").

ג. רפואת קהילה ושירותים רפואיים לתושבים

על מנת לחזק את השירותים הרפואיים בקהילה, לרבות פיתוח שירותים חדשים והגברת הזמינות ביישובי ההחלטה ולהגדיל זמינות לשירותי חירום ביישובי ההחלטה, להטיל על משרד הבריאות להוציא אל הפועל את התוכניות הבאות:

1. עבור תמיכה בפעילות קופות החולים להרחבת שירותי הרפואה הניתנים

ביישובי ההחלטה עבור מבוטחיהן ובכלל זה בתחומי: רפואה ראשונית, רפואה מייעצת, רפואת שיניים, טיפולי בית, שירותי רוקחות, שירותי רפואה מרחוק, חדשנות, מוקדי ערב, אשפוזי בית, הקמת מרפאות חדשות, שיפוץ והרחבת מרפאות קיימות וכן עבור התאמת תשתיות מרפאות לחירום יוקצה למשרד הבריאות סך של 160 מלש"ח מהתקציב האמור בסעיף 25 שלהלן ובהתאם לפריסה הבאה: סך של 13.36 מלש"ח בשנת 2026, 46.86 מלש"ח בשנת 2027, 48.06 מלש"ח לשנת 2028, 33.84 מלש"ח לשנת 2029 ו-17.88 מלש"ח לשנת 2030. מבחני התמיכה לקופות החולים יפורסמו בתוך 90 ימים ממועד ההחלטה. תכולת המבחנים ואופן יישומם ייקבעו במשותף עם מנהלת תנופה לצפון.

2. עבור הקמת מרכז רפואי קהילתי מרחבי ברשויות ההחלטה, וככל הניתן ביישובי ההחלטה, על ידי רשות מקומית או מועצה אזורית, למתן שירותי רפואה ראשונית ורפואת מומחים, מכון דימות, מכונים מתמחים ושירותים רפואיים נוספים, בהתאם לצרכים העולים ובהתאם לאמות המידה שיקבע משרד הבריאות, יוקצה למשרד הבריאות סך של 23.5 מלש"ח מהתקציב האמור בסעיף 25 שלהלן ובהתאם לפריסה הבאה: 5.5 מלש"ח בשנת 2027, 7 מלש"ח בשנת 2028, 6 מלש"ח בשנת 2029 ו-5 מלש"ח בשנת 2030. הרשות שתקים את המרכז הרפואי, מיקומו והמודל המקצועי והכלכלי להפעלתו ייקבעו על ידי ועדה מקצועית שיקים מנכ"ל משרד הבריאות בהשתתפות גורמי מקצוע ממשרד הבריאות, נציגי מנהלת תנופה, שתתייעץ עם רשויות ההחלטה וקופות החולים. התקציב יוקצה לרשות המקומית שתיקבע לכך על ידי הוועדה המקצועית שתוקם כאמור להלן, לצורך בניית המבנה שבו יוקם המרכז הרפואי. הרשות המקומית תעמיד את המבנה, בכפוף להוראות הדין ובכללם דיני המכרזים, לגורם אשר יפעיל את המרכז.

3. להטיל על משרד הבריאות להקצות 20 מלש"ח עבור פיתוח ותגבור הפעילות בקריה השיקומית-טיפולית "מבואות החרמון" לצורך שדרוג, שיקום והתאמה של התשתיות, המבנים והמערכות התפעוליות לסטנדרטים הנדרשים כיום ולצרכים האזוריים, הרחבה והתאמה של מרחבי טיפול רב-מקצועיים לעומסי פעילות מוגברים ולטיפולים מותאמים לנפגעי מלחמה, לרבות התאמות תפעוליות להפעלת מודל אזורי משולב (One Stop Shop) וכן לצורך הצטיידות, חיזוק והכשרת כוח האדם המקצועי ופיתוח מעטפת תומכת למטופלים, למלווים ולצוותים המקצועיים. לצורך האמור יוקצה סך של 20 מלש"ח, מתוכו יוקצו למשרד הבריאות 9.3 מלש"ח מהמקור התקציבי כמפורט בסעיף 25 שלהלן ו-8 מלש"ח מתקציב משרד ראש הממשלה, בנוסף יקצה משרד הבריאות מתקציבו 2.7 מלש"ח, לפי הפריסה שלהלן:

מקור/שנה	2026	2027	2028	2029

מזכירות הממשלה

סעיף 25	4.5	3	1.8	
משרד הבריאות	0.5	1	1.2	
משרד רה"מ	4	1.5	1.5	1
סה"כ	9	5.5	4.5	1

4. להטיל על משרד הבריאות להקצות 8 מלש"ח עבור שירותי התפתחות הילד, חיזוק מכוני התפתחות הילד בהפעלת הקופות, יחידות רשותיות להתפתחות הילד ושירותי התפתחות הילד בבית חולים אשר בהסדר עם הקופות, לשם הרחבת השירותים הניתנים לילדים עם צרכים מיוחדים ברשויות ההחלטה, וככל הניתן ביישובי ההחלטה, לרבות הכרה במרכזים אלו כמוכרים להתמחות בפסיכולוגיה התפתחותית והנגשת השירות. עבור ביצוע הדרכות סגל לצוותי התפתחות הילד במכוניס והיחידות להתפתחות הילד של רשויות ההחלטה וכן מסגרות ייעודיות לזיהוי קשיים וצרכים התפתחותיים בקרב ילדים. לצורך האמור יוקצה למשרד הבריאות סך של 8 מלש"ח מהתקציב האמור בסעיף 25 שלהלן בפריסה שווה בין השנים 2030-2027.

5. עבור הקמת 4 נקודות הזנק חדשות לפינויי חירום, הכוללות אמבולנסים רגילים וניידות לטיפול נמרץ ביישובים שייקבעו על ידי משרד הבריאות וכן הכשרת צוותי צח"י ומתנדבים בהיקף שיקבע משרד הבריאות, שניהם בתיאום עם מנהלת תנופה, יוקצה למשרד הבריאות סך של 10 מלש"ח מהתקציב האמור בסעיף 25 שלהלן בפריסה שווה בין השנים 2030-2027 ומשרד הבריאות יקצה מתקציבו 4 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2030-2027.

6. עבור הפעלת ניידת טיפת חלב ביישובי ההחלטה יוקצה למשרד הבריאות סך של 7.5 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2030-2027 מהתקציב האמור בסעיף 25. תוכנית פריסת השירות תתואם עם מנהלת תנופה.

7. עבור פיתוח רפואת קהילה ושירותים רפואיים לתושבים ביישובי ההחלטה, יקצה משרד הבריאות מתקציבו סך של 11.3 מלש"ח לתוכניות בנושא בהתאם לפריסה הבאה: סך של 0.5 מלש"ח לשנת 2027, סך של 2 מלש"ח לשנת 2028, 4 מלש"ח לשנת 2029 ו-4.8 מלש"ח בשנת 2030. הקצאת התקציב לתוכניות השונות תתואם בין משרד הבריאות ומנהלת תנופה.

ד. מערכי בריאות הנפש, גוף-נפש והחוסן

להטיל על משרד הבריאות לקדם את התוכניות הבאות:

1. עבור הרחבת הפעילות של מרכזי החוסן בהיבטים של חוסן רשותי, קהילתי וכן המענים הטיפולים הניתנים, לרבות כוח אדם והקמת שלוחות נוספות ביישובי ההחלטה במסגרת מרכזי החוסן בגליל המערבי ובגליל המזרחי, יוקצה למשרד הבריאות סך של 55 מלש"ח מהתקציב האמור בסעיף 25 להחלטה כפוף למדיניות ועדת ההיגוי הבין-משרדית בראשות משרד הבריאות, כאמור בסעיף 7 להחלטת הממשלה מס' 3858 מיום 8 בפברואר 2026 שעניינה "הפעלת מרכזי החוסן בשנת 2026", ובהתאם לתוכנית העבודה של משרד הבריאות שתגובש בתיאום עם מנהלת תנופה לצפון במתווה יורד בהתאם לפריסה הבאה: סך של 15 מלש"ח לשנת 2027, 14.5 מלש"ח לשנת 2028, 13 מלש"ח לשנת 2029 ו-12.5 מלש"ח בשנת 2030.
2. עבור הרחבת הפעילות לטיפול בהתמכרויות בצפון, לרבות אשפוזיות ייעודיות לנשים, יוקצה סך של 12 מלש"ח מהתקציב האמור בסעיף 25 להחלטה בפריסה הבאה: 4 מלש"ח לשנת 2026 ו-8 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2027-2030.
3. עבור סעיף 15(ד) להחלטה זו יקצה משרד הבריאות מתקציבו סך של 10 מלש"ח לתוכניות להרחבת שירותים ושיפור השירותים בתחום בריאות הנפש והחוסן, בהתאם לפריסה הבאה: סך של 0.5 מלש"ח לשנת 2027, סך של 2 מלש"ח לשנת 2028, סך של 3.5 מלש"ח לשנת 2029 ו-4 מלש"ח לשנת 2030. הקצאת התקציב לתוכניות השונות תתואם בין משרד הבריאות ומנהלת תנופה.

ה. בריאות ברשויות המקומיות

1. לצורך קידום בריאות ומניעת תחלואה כרונית בקרב תושבי יישובי ההחלטה, להטיל על משרד הבריאות לתמוך בהקמת יחידות בריאות ברשויות ההחלטה, בכפוף לסמכויותיהן לפי דין, ולהשתתף במימון של אותן יחידות לתקופה מוגבלת בין השנים 2026-2029 כך שלאחר תקופה זו הרשויות יפעילו את היחידות בלי להסתמך על תמיכת המדינה, ככל שיחליטו להמשיך להפעילן. היחידות יפעלו לקידום בריאות ומניעת תחלואה על בסיס עקרונות קידום בריאות הוליסטיים ומדיניות משרד הבריאות, לרבות בדבר הכשרת מתאמי הבריאות ביחידות. היחידות ימפו את מצב הבריאות ביישובי ההחלטה ויבנו ויממשו תוכנית פעולה רב שנתית מבוססת נתונים לטובת קידום בריאות לכלל התושבים במרחב הציבורי והטמעת מדיניות מקדמת בריאות. לצורך ביצוע הסעיף, משרד הבריאות יתקשר עם גורם מבצע בעל ניסיון רלוונטי בתחום אשר ביכולתו לקדם את הפרויקט באופן מהיר, יעיל ואיכותי. לצורך האמור יוקצה תקציב של 5.3 מלש"ח מהמקור התקציבי האמור בסעיף 25 שלהלן ובהתאם לפריסה הבאה: 0.74 מלש"ח לשנת 2026 ו-1.52 מלש"ח לכל אחת מהשנים 2027-2029.

2. להטיל על משרד הבריאות לתמוך בהקמת יחידות בריאות ברשויות ההחלטה, בכפוף לסמכויותיהן לפי דין, שיכללו מינוי של מתאמי בריאות ברשויות שתפקידם יוגדר על ידי משרד הבריאות ושיוכשרו בהתאם לאמות המידה והנחיות משרד הבריאות ותקציב עבור פעילות ותשתיות בריאות. משרד הבריאות יתמוך ביחידות כאמור בהתחשב בתוכניות העבודה שיגישו רשויות ההחלטה ושיאושרו על ידיו בתיאום עם מנהלת תנופה. משרד הבריאות ישתתף במימון של אותן יחידות לתקופה מוגבלת בין השנים 2026-2029 כך שלאחר תקופה זו הרשויות יפעילו את היחידות בלי להסתמך על תמיכת המדינה, ככל שיחליטו להמשיך להפעילן. לצורך כך יוקצה למשרד הבריאות תקציב של 25 מלש"ח מהמקור התקציבי האמור בסעיף 25 שלהלן בפריסה שווה בין השנים 2027-2029.

16. רווחה

לאשר תוכנית רב-שנתית ליישובי ההחלטה לשנים 2026-2030 הכוללת יישום כלי הסיוע על בסיס יעדי מדיניות, הכול כמפורט להלן:

א. לקבוע את יעדי התוכנית שתכליתם שיקום, חיזוק ופיתוח הרשויות והאוכלוסייה כדלקמן:

1. חיזוק החוסן הכלכלי-חברתי - שיפור במצבם הכלכלי של מקבלי שירות במחלקות לשירותים חברתיים שנפגעו ממצב הלחימה המתמשך וחוסר היציבות הביטחונית, באמצעות הגדלת ההכנסה הפנויה, זאת על ידי סיוע בהשתלבות בשוק העבודה והגדלת ממוצע שכר העבודה, בהפחתת חובות ובקידום מיצוי זכויות של מקבלי שירותי רווחה ביישובי ההחלטה.

2. חיזוק החוסן הקהילתי – שיפור ברמת האמון, השייכות, החיבוריות, המחויבות והפעולה הקולקטיבית בקהילה בקרב התושבים ביישובי ההחלטה, זאת על מנת לסייע בחיזוק ושיקום הקהילות אשר התמודדו עם איומים ביטחוניים במלחמת התקומה ועד היום.

3. חיזוק השלומות האישית, המשפחתית והחברתית - שיפור במצבם הרגשי והחברתי של מקבלי השירות בדגש על ילדים, נוער וצעירים בסיכון ומשפחתם ובקרב אזרחים ותיקים ביישובי ההחלטה. חיזוק זה נדרש לאור הפגיעה הקשה והמתמשכת בחוסר היציבות האישית והמשפחתית שנוצר בעקבות המצב הביטחוני.

4. שיפור איכות, יעילות ואפקטיביות השירותים החברתיים - שיפור בשיעורי האיוש וההתמדה וחיזוק ההון האנושי במחלקות לשירותים חברתיים ביישובי ההחלטה. ההון האנושי במחלקות לשירותים חברתיים ברשויות המקומיות

הינו לבנת היסוד באספקת שירותי רווחה לאוכלוסיית יישובי ההחלטה, על כן נדרשים חיזוק וייצוב תוך כדי ולאחר תקופת המלחמה הארוכה.

5. שיפור איכות תשתיות פיזיות והגברת חדשנות ומצוינות בשירותים חברתיים - הרחבה ושיפור האיכות והנגישות של תשתיות פיזיות המשמשות למתן שירותים חברתיים תוך תיעדוף מבנים אזוריים, רב-תכליתיים עם אפשרות לעירוב שימושים והגברת השימוש בשיטות עבודה חדשניות ביישובי ההחלטה. פעולות אלה יביאו לפיתוח וקידום שירותים במטרה לתת מענה לצרכים המרובים שעולים תוך כדי ולאחר המלחמה.

ב. להנחות את משרד הרווחה והביטחון החברתי (להלן – משרד הרווחה) בשיתוף ובהסכמת מנהלת תנופה לצפון, ליישם תהליכי מדידה של היעדים שהוגדרו בהחלטה ותוצאות של כלי הסיוע שנקבעו בהחלטה זו והכול כפי שיפורט להלן. לצורך כך יוקצה למשרד הרווחה תקציב בסך 1 מלש"ח מהמקור התקציבי כמפורט בסעיף 25 להחלטה בפריסה שווה על פני השנים 2027-2030.

ג. להנחות את משרד הרווחה להקים צוות יישום במחוז חיפה והצפון (להלן – צוות היישום) המורכב מגורמי המקצוע במשרד הרווחה ומנהלת תנופה לצפון, לטובת ריכוז יישום החלטת הממשלה. צוות היישום ירכז את כלל הפעולות הנדרשות מתוקף סעיף זה וכן יבצע תפקידים כמפורט בסעיפי ההחלטה לרבות קידום ההון האנושי וסיוע לרשויות ההחלטה בגיוס, קליטה ושימור עובדים במחלקות הרווחה והכשרות והדרכות לעובדים. לצורך כך משרד הרווחה יקצה מתקציבו תקציב בסך 2 מלש"ח בפריסה שווה על פני השנים 2026-2029.

ד. להטיל על משרד הרווחה להוסיף תוכניות רווחה וכלי סיוע אשר יקדמו שינוי חברתי משמעותי ביישובי ההחלטה בזירות חיים מרכזיות כגון חוסן כלכלי-חברתי, חוסן קהילתי ושלמות אישית ומשפחתית, תוך יצירת מערך תמריצים לפיתוח מנגנוני הפעלת שירותים זמינים ומונגשים ברמה האזורית לטובת תגבור, הרחבה ופיתוח תוכניות התערבות, שירותים ומסגרות רווחה לרמת הפרט, המשפחה והקהילה. תינתן עדיפות לרשויות שבהן נפגע הרצף התפקודי של מתן השירותים בשל אילוצי המצב הביטחוני והשלכותיו וכי הבראתן והחזרתן לתפקוד דורשת משאבים נוספים, כל זאת בהתאם לקריטריונים שייקבעו בהסכמה עם מנהלת תנופה לצפון. לצורך כך, יוקצה למשרד הרווחה תקציב בסך של 117.5 מלש"ח על פני השנים 2027-2030 מהמקור התקציבי כמפורט בסעיף 25 שלהלן על פי הפריסה בטבלה מטה, ומשרד הרווחה יקצה מתקציבו סך של 14.8 מלש"ח בפריסה בין השנים 2026-2029 כמפורט להלן (המספרים המצוינים בטבלה זו ובאלה שאחריה הינם במלש"ח):

שנה	2026	2027	2028	2029	2030

מזכירות הממשלה

0	3.7	3.7	3.7	3.7	משרד הרווחה
31.1	34.6	28.8	23		סעיף 25

ה. להנחות את משרד הרווחה לפעול לסיוע ליישובי ההחלטה בשיפור השירותים החברתיים באמצעות הצעדים הבאים :

1. גיוס וקליטה של כוח אדם מקצועי ואיכותי לעבודת המחלקות לשירותים חברתיים (להלן : המחלקות) באמצעות תוספת משרות וכוח אדם.

2. מתן רכיבי תגמול ופיתוח מקצועי אשר ייקבעו ע"י משרד הרווחה בהסכמה של מנהלת תנופה לצפון ובאישור הממונה על השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר. רכיבי התגמול והפיתוח המקצועי ייקבעו תוך התייחסות למצב האיוש במחלקות ותוך מתן תיעדוף לרשויות המתמודדות עם קושי באיוש נמוך על פי קריטריונים שנקבעו בהסכמה עם מנהלת תנופה לצפון.

3. להטיל על משרד הרווחה לקדם, בהסכמת מנהלת תנופה לצפון ובתיאום עם משרד האוצר, פרויקטים בתחומים הבאים :

א. פרויקטים אשר יחזקו את השדרה הניהולית במחלקות לשירותים חברתיים ברשויות ההחלטה ואת היכולות של המחלקות בהיבטים מערכתיים דוגמת חיזוק תכנון וקבלת החלטות מבוססת נתונים, ניהול תקציב ומיצוי משאבים, שיפור שירות.

ב. פרויקטים להקמת קהילות מקצועיות ייעודיות ביישובי ההחלטה.

ג. פרויקטים להנגשת מענים בתחום הרווחה שניתנים לתושבי יישובי ההחלטה והגברת האפקטיביות שלהם באמצעות קידום תשתיות דיגיטליות במחלקות לשירותים חברתיים ברשויות ההחלטה.

4. לטובת יישום סעיף זה יוקצה למשרד הרווחה תקציב בסך של 97.9 מלש"ח מהמקור התקציבי כמפורט בסעיף 25 שלהלן, בפריסה בין השנים 2026-2030 כמפורט להלן :

2030	2029	2028	2027	2026	שנה
21.4	24.5	23.3	23.3	5.4	סעיף 25

ו. היעדים לצורך השגת השינויים שנקבעו בסעיפים ד' ו-ה' לעיל ייקבעו בהסכמה עם משרד הרווחה, משרד האוצר ומנהלת תנופה לצפון.

ז. להטיל על משרד הרווחה לקדם פרויקטים ברשויות ההחלטה שיסייעו בפיתוח שירותים חדשניים לחיזוק החוסן הכלכלי-חברתי של אוכלוסיית יישובי ההחלטה, לחיזוק השלומות של הפרט והמשפחה, לחיזוק החוסן הקהילתי ולסיוע בשיקום קהילתי, ולפתח תשתית לעידוד וקידום חדשנות ויזמות בעולמות הרווחה ברשויות ההחלטה. הכול בהסכמת מנהלת תנופה לצפון. לצורך יישום סעיף זה יוקצה למשרד הרווחה תקציב בסך 25.4 מלש"ח מהמקור התקציבי כמפורט בסעיף 25 שלהלן, בפריסה בין השנים כמפורט להלן:

שנה	2026	2027	2028	2029	2030
סעיף 25	6	13	1	5.4	0

ח. תשתיות פיזיות: להטיל על משרד הרווחה לתמוך בהקמת מבנים לטובת שירותי רווחה ברשויות ההחלטה כך שיוכלו לשמש את אוכלוסיית יישובי ההחלטה, וככל הניתן ביישובי ההחלטה, באמצעות פרסום קולות קוראים להקמה, תכנון, בנייה, קנייה, הרחבה או שיפוץ מבנים רב תכליתיים לשירותי רווחה בתחומן. קולות קוראים יפורסמו בהסכמה עם מנהלת תנופה לצפון תוך מתן עדיפות למבנים אזוריים ואיגום משאבים ממקורות נוספים. הקריטריונים לתמיכה ייקבעו בהסכמה עם מנהלת תנופה לצפון והמשרדים השותפים, ככל שיהיו. לצורך יישום סעיף זה יוקצה למשרד הרווחה תקציב בסך 50 מלש"ח בפריסה הבאה: 25 מלש"ח בשנת 2027 ו-25 מלש"ח בשנת 2028 מתוך המקור התקציבי כמפורט בסעיף 25 שלהלן, ומשרד הרווחה יקצה מתקציבו סך של 30 מלש"ח בפריסה שווה על פני השנים 2026-2029.

ט. לצורך הקלה על יישום ההחלטה ולתמיכה ברשויות המקומיות בתקופת ההחלטה, השתתפות הרשויות המקומיות עבור עלות השירותים (matching - מימון משלים) תמומן במסגרת התקצוב הכולל בכל אחד מהסעיפים הכולל השתתפות רשות.

י. לתקן את החלטת הממשלה מס' 3636 מיום 14.12.2025 שעניינה "סיוע עבור מימון מעונות יום ומשפחתונים למשפחות ביישובים צמודי הגדר בגבול הלבנון ובטווח המכונה 0-9 ק"מ מגבול הלבנון ותיקון החלטת ממשלה" ולקבוע כי כל האמור בה יחול גם על מעונות יום שיקומיים במימון משרד הרווחה. לצורך יישום החלטה זו, יוקצה סך של 1 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2026-2029 מתוך המקור התקציבי כמפורט בסעיף 25 להחלטה.

17. תרבות וספורט

מזכירות הממשלה

א. להנחות את משרד התרבות והספורט לתמוך בפעילויות תרבות וספורט בשנים 2028-2026 בסך 42 מלש"ח לפי החלוקה הבאה :

1. 15 מלש"ח יוקצו לרשויות ההחלטה עבור פעילויות תרבות במסגרת מבחן תמיכה בסל תרבות עירוני כפוף לעמידה בהוראות מבחן התמיכה; התקציב יחולק על פי קריטריונים שיקבע המשרד שיכללו בין היתר את גודל האוכלוסייה ביישובי ההחלטה.

משרד	2026	2027	2028
תרבות וספורט	1	1	1
סעיף 25	4	4	4

2. 7 מלש"ח יוקצו לטובת תמיכה במוסדות תרבות ביישובי ההחלטה בהתאם לאמות מידה מקצועיות שייקבעו ע"י משרד התרבות והספורט וזאת במסגרת מבחן תמיכה ייעודי שיוציא המשרד, בהסכמה עם מנהלת תנופה לצפון. יובהר כי במסגרת זאת לא תהא מניעה להקצות תמיכה תוספתית למוסדות נתמכים קיימים של משרד התרבות כדי לאפשר חיזוקם כמוסדות עוגן אזוריים.

משרד	2026	2027	2028
תרבות וספורט	0	0	0
סעיף 25	3	3	1

3. סך של 20 מלש"ח יוקצה לתמיכה ברשויות ההחלטה עבור חיזוק הספורט העממי, הקדם תחרותי והקהילתי ביישובי ההחלטה במסגרת מבחן התמיכה ב"סל הספורט".

משרד	2026	2027	2028
תרבות וספורט	1	1	1
סעיף 25	5	7	5

ב. להנחות את משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי לתמוך ביישובי ההחלטה לקידום פעולות תרבות אזוריות רבות משתתפים ביישובי ההחלטה, לרבות פסטיבלים ואירועי עוגן תרבותיים-אזוריים, ייזום מסורות תרבותיות חוזרות ויוזמות אשר נועדו להרחיב ולחזק את התשתית התרבותית ביישובי ההחלטה.

לצורך יישום סעיף זה, יוקצה למשרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי סך של 11 מלש"ח מהמקור התקציבי בסעיף 25 בפריסה שווה בשנים 2026-2027.

18. מדע וטכנולוגיה

א. להנחות את משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה להמשיך ולתמוך בתוכנית בתחום הרובוטיקה אשר הוקמה עבור רשויות ההחלטה באמצעות אשכול רשויות גליל מערבי ואשכול רשויות גליל מזרחי. הקצאת התקציב תיעשה בהתאם למספר התושבים ביישובי ההחלטה בכל אשכול. לצורך כך יוקצו בשנים 2026-2029 למשרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה 4 מלש"ח בפריסה שווה מהסכום האמור בסעיף 25 שלהלן.

ב. להנחות את משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה להקצות 4 מלש"ח בשנים 2029-2026 בפריסה שווה מתקציבו עבור תמיכה במרכזי מדעים ברשויות ההחלטה, זאת בנוסף לתמיכה שתאושר לרשויות ההחלטה מתקציב המשרד בשנות החלטה.

19. ביטחון לאומי

א. להנחות את המשרד לביטחון לאומי לפעול להקמת מערך אכיפה מקומי ברשויות ההחלטה, בהתאם להוראות חוק מערכי אכיפה מקומיים, התשע"א-2011 (להלן חוק מערכי אכיפה) לצורך סיוע למשטרה בפעולות למניעת אלימות, גנבה, נזק חמור לרכוש ומעשה מסכן חיים באמצעות כלי רכב במרחב הציבורי. לצורך כך יוקצה תקציב בהיקף של 7.62 מלש"ח מהמקור התקציבי בסעיף 25 להחלטה בהתאם לפריסה הבאה: 2.94 מלש"ח בשנת 2026 ו-4.68 מלש"ח בפריסה שווה בשנים 2030-2026.

ב. להנחות את המשרד לביטחון לאומי לפעול לחיזוק מערכי האכיפה המקומיים הקיימים ברשויות ההחלטה, בהתאם להוראות חוק מערכי אכיפה, זאת באמצעות הקצאת משאבים להוספת 16 פקחים ברשויות האמורות למשך תקופת ההחלטה, כאשר שיעור ההשתתפות בשכר הפקחים ייקבע לפי זכאות הרשות והאיוש בפועל ובהתאם למודל בהתבסס על המדד המשולב – פריפריאלי וסוציאקונומי. לצורך כך יוקצה תקציב בהיקף של 27.35 מלש"ח, מתוכם יקצה המשרד לביטחון לאומי סך של 24.75 מלש"ח מתקציבו וסך של 2.6 מלש"ח יוקצה מהמקור התקציבי בסעיף 25 להחלטה זו, שניהם בפריסה שווה בין השנים 2030-2026.

ג. יובהר, כי לאחר סיום תוקפה של החלטה זו יחולו לעניין השתתפות המשרד במימון כאמור התבחינים והכללים הרחביים לעניין השתתפות במימון מערכי אכיפה מקומיים בהתאם להוראות חוק מערכי אכיפה.

להנחות את המשרד לביטחון לאומי להקים, בליווי וסיוע הרשות הארצית לכבאות והצלה, תחנת כיבוי ברשות המקומית שלומי, לרבות רכישת הציוד והאמצעים הנדרשים להפעלתה, על מנת לחזק את המענה המבצעי באזור. לצורך כך יוקצה מהמקור התקציבי בסעיף 25 סך של 14 מלש"ח בשנת 2027.

ד. להנחות את המשרד לביטחון לאומי להקים, באמצעות הרשות הארצית לכבאות והצלה, תחנת כיבוי בבית ג'אן, לרבות רכישת הציוד והאמצעים הנדרשים להפעלתה, זאת על מנת לחזק את המענה המבצעי והאזורי בגליל המזרחי. לצורך כך יוקצה מהמקור התקציבי בסעיף 25 להחלטה זו סך של 14 מלש"ח בשנת 2027.

ה. להנחות את המשרד לביטחון לאומי להקים, באמצעות הרשות הארצית לכבאות והצלה, תחנת מתנדבים בחורפיש, לרבות רכישת הציוד והאמצעים הנדרשים להפעלתה, זאת על מנת לחזק את המענה המבצעי והאזורי במרחב. לצורך כך יוקצה מהמקור התקציבי בסעיף 25 להחלטה סך של 2.5 מלש"ח בשנת 2027.

ו. להנחות את המשרד לביטחון לאומי להקים, בליווי וסיוע מקצועיים של הרשות הארצית לכבאות והצלה, אזורי חיץ ליישובי ההחלטה שתאי השטח שלהם סווגו על ידי הרשות הארצית לכבאות והצלה ברמת סיכון 5. לצורך כך יוקצה מהמקור התקציבי בסעיף 25 סך של 3 מלש"ח בשנת 2027.

ז. לטובת שיפור יכולות הכיבוי מהאוויר ביישובי ההחלטה, להנחות את המשרד לביטחון לאומי להקים, באמצעות הרשות הארצית לכבאות והצלה, 5 מכולות אגירת מים למסוקים וציוד נלווה. לצורך כך יוקצה מהמקור התקציבי בסעיף 25 סך של 1.5 מלש"ח בשנת 2027.

ח. לצורך שיפור זיהוי שריפות והמענה בחירום, להנחות את המשרד לביטחון לאומי להקים, באמצעות הרשות הארצית לכבאות והצלה, מערכות טכנולוגיות לזיהוי שריפות בנקודות אסטרטגיות שיסייעו בזיהוי שריפות המסכנות את יישובי ההחלטה. לצורך כך יוקצה מהמקור התקציבי בסעיף 25 להחלטה זו סך של 5 מלש"ח בשנת 2027.

ט. להנחות את המשרד לביטחון לאומי לפעול, באמצעות הרשות הלאומית לביטחון קהילתי, להרחבת התוכניות למניעת אלימות והתנהגות אנטי חברתית וכן למאבק בשימוש בסמים ובאלכוהול ביישובי ההחלטה לצורך הגברת החוסן הקהילתי ובכלל זה הרחבת המערכים הטכנולוגיים להגברת הביטחון האישי במרחב הציבורי ושיפור המוגנות, זאת בהתאם לתוכנית שתגובש במשרד לביטחון לאומי בנושא זה. התקציב יחולק על פי קריטריונים שיקבע המשרד שיכללו בין היתר את גודל האוכלוסייה ביישובי ההחלטה. לצורך כך יוקצה מהמקור התקציבי בסעיף 25 סך של 20 מלש"ח

בחלוקה הבאה : בשנת 2026 יוקצו 8 מלש"ח ו-12 מלש"ח יוקצו בפריסה שווה בין השנים 2027-2030.

י. לצורך שיקום וחיזוק הביטחון האישי של תושבי יישובי ההחלטה, להנחות את המשרד לביטחון לאומי לפעול, באמצעות משטרת ישראל, להקים מחדש את מבנה תחנת המשטרה בקריית שמונה. לצורך כך, יוקצו סך של 62 מלש"ח בחלוקה הבאה : משטרת ישראל תקצה מתקציבה סך של 35 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2029-2030, וסך של 27 מלש"ח יוקצו מהמקור התקציבי בסעיף 25 להחלטה זו בפריסה כדלקמן : 9 מלש"ח בשנת 2027, 6 מלש"ח בשנת 2028 ו-12 מלש"ח בשנת 2029.

יא. לנוכח היעדר שר מכהן במשרד הפנים ובהתאם לסעיף 31(ב) לחוק יסוד : הממשלה, להעביר לראש הממשלה את הסמכות הנתונה לשר הפנים לפי סעיף 7(א) לחוק מערכי אכיפה מקומיים, התשע"א-2011 לעניין הסכמת שר הפנים לקביעת צו מערך אכיפה מקומי בדבר הקמה והפעלה של מערכי אכיפה מקומיים ברשויות הבאות : מועצה אזורית מטה אשר, מועצה אזורית גליל עליון, מועצה אזורית מבואות חרמון והמועצה המקומית שלומי.

בהתאם לסעיף 31(ב) לחוק יסוד : הממשלה להביא את ההחלטה לאישור הכנסת. יובהר שהסמכות תוחזר באופן אוטומטי לשר הפנים מיד כשימונה ללא צורך בהעברה נוספת.

20. עלייה וקליטה

להנחות את משרד העלייה והקליטה לפעול לעידוד עלייה ליישובי ההחלטה באמצעות מתן סיוע ותמריצים בתחומים כמפורט להלן :

א. תוספת סיוע בשכ"ד בסך 500 שקלים בכל חודש לעולים חדשים אשר יעלו החל ממועד קבלת החלטה זו ויבחרו להתגורר ביישובי ההחלטה. תוספת זו תוענק החל מהחודש השביעי לעלייתם ארצה ולמשך שנתיים או עד סוף שנת 2030 – המוקדם מביניהם.

ב. מתן מענק תוספתי בגובה 5,000 ₪ לחודש למרכז הרפואי לגליל ולקופות החולים ביישובי ההחלטה עבור כל רופא מתמחה עולה חדש שיועסק על ידיהם, אשר יעלו החל ממועד קבלת החלטה זו ולמשך תקופה של שנתיים עבור כל רופא כאמור. מענקים אלו יינתנו בנוסף לתמיכה בתעסוקה הניתנת כיום לבתי חולים ולקופות חולים באמצעות מינהלת הרופאים במשרד העלייה והקליטה ובהתאם לקריטריונים הקבועים בנוהלי המשרד.

מוזכירות הממשלה

ג. לצורך כך, יקצה משרד העלייה והקליטה 24 מלש"ח, מתוכם יקצה המשרד 3.6 מלש"ח מתקציבו ויוקצו לו 20.4 מלש"ח מהמקור בסעיף 25 שלהלן. התקציבים יחולקו בהתאם לפריסה הבאה, הפריסה היא במלש"ח:

	2030	2029	2028	2027	2026	
משרד העלייה והקליטה		1.4	1.3	0.8	0.1	
סעיף 25	7.2	5.1	5.1	2.5	0.5	

21. כללי

א. להטיל על מנהלת תנופה להגיש לממשלה תוכנית מענים משלימים נוספים להחלטה זו ליישובי ההחלטה בתחומים חברתיים, תשתיתיים, כלכליים וקהילתיים, אשר יתמכו ביישום ההחלטה, יחזקו את החוסן הקהילתי והחברתי ביישובי ההחלטה ויסייעו בהשלמת מענים נדרשים לצורך עמידה ביעדי ההחלטה, לרבות בעניין קליטת אוכלוסייה, שיפור איכות החיים ועידוד השתקעות ארוכת טווח. הכול בהלימה לשיקול הדעת העומד בבסיס ההכרזה על עדיפות לאומית ולנסיבות העניין. התוכנית תיקבע בהסכמה בין מנהלת תנופה לצפון, אגף התקציבים במשרד האוצר ומנכ"ל משרד האוצר ובתיאום עם המשרדים הרלוונטיים, בין היתר על מנת למנוע כפל תמיכה. לצורך יישום התוכנית, להקצות למנהלת תנופה לצפון סך של 35 מלש"ח מהמקור התקציבי האמור בסעיף 25 בפריסה שווה בין השנים 2027-2030.

ב. להטיל על מנהלת תנופה לצפון לפעול לפיתוח מנהיגות אזורית, רשתות מקצועיות ושיתוף פעולה בין בעלי תפקיד ביישובי ההחלטה. לצורך כך יוקצו 10 מלש"ח בפריסה שווה בשנים 2026-2030 מהמקור התקציבי בסעיף 25.

22. הקמת מרכז התיישבות ומידע אזורי

א. להנחות את משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי להקים, בהסכמת מנהלת תנופה לצפון, מרכז התיישבות אזורי, אשר יוביל פעולות לעידוד צמיחה דמוגרפית, יהיה אחראי על הנגשת מידע רלוונטי לתושבי יישובי ההחלטה וזכויותיהם, והכול במטרה לעודד מעבר אוכלוסייה ליישובי ההחלטה ולהקל על תהליך הקליטה וההשתקעות ביישובי ההחלטה.

ב. מרכז התיישבות יוביל מענה אזורי מתוך ראייה רחבה של כלל המענים הניתנים לצורך עידוד וקליטת התיישבות ביישובי ההחלטה ויפעל מול כלל הגורמים הנוגעים לעניין ובכלל זה מול גורמי הממשלה השונים, הרשויות המקומיות, האוכלוסייה

המעוניינת להתיישב ביישובי ההחלטה, גורמי מגזר שלישי וגופים אחרים העוסקים בתחום.

ג. מרכז ההתיישבות יוביל פעילות יזומה לעידוד הגירה ליישובי ההחלטה והכול בהתאם למטרות ההחלטה ויעדיה והתשומות המשמעותיות הנדרשות לשם עמידה בהם וזאת באמצעות: סיוע במיצוי הכלים הקיימים בהחלטות הממשלה מול עסקים, קהילות ותושבים חדשים וקיימים, שיווק ומיתוג יישובי ההחלטה, השקעה ביזום, פיתוח ומימוש פרויקטים שונים לעידוד צמיחה דמוגרפית ובכלל זה של קהילות וארגונים, הקמה וניהול של מרכז מידע וקליטה וכן פעולות נוספות נדרשות לצורך יישום החלטה זו.

לצורך כך, להנחות את משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי להקצות סך של 50 מלש"ח, מתוכם יקצה המשרד מתקציבו סך של 25 מלש"ח ויוקצו לו 25 מלש"ח נוספים מהתקציב האמור בסעיף 25 להחלטה על פי הפריסה שלהלן:

	2030	2029	2028	2027	2026	
משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי	5	6	6	6	2	
סעיף 25	5	4	4	10	2	

ד. על מנת שייווצר תיאום מיטבי בין פעילות מרכז ההתיישבות לבין פעולות לעידוד התיישבות ביישובי ההחלטה, המקודמות על ידי משרדי הממשלה השונים, לרבות על פי האמור בהחלטה זו ובשים לב לכך שמרכז ההתיישבות נדרש להוביל מענה אזורי מתוך ראייה רחבה של כלל הפעילויות ביישובי ההחלטה, תוקם ועדת היגוי שבראשה יעמוד ראש מנהלת תנופה לצפון ויהיו חברים בה מנכ"ל משרד נגב גליל או מי מטעמו ומנכ"ל משרד ההתיישבות או מי מטעמו. ועדת ההיגוי תתייעץ עם פורום קו עימות ועם נציגי רשויות ההחלטה ותוודא שפעולות מכלול הגורמים נעשות בתיאום מרבי ועל פי מדיניות וסדרי עדיפות תואמים ומיטביים להשגת מטרות ההחלטה ועמידה ביעדיה.

23. קבלת סכומים מהקרן הקיימת לישראל

א. לתקן את החלטת הממשלה מס' 3635 מיום 14 בדצמבר 2025 (להלן – החלטה 3635) כך שבמקום האמור בה פריסת הסכום של 500 מיליוני ש"ח תהיה באופן הבא:

250 מיליוני ש"ח בשנת 2026.

250 מיליוני ש"ח בשנת 2027.

ב. בהמשך לאמור בהחלטת הממשלה מס' 2677 מיום 12 בינואר 2025 בעניין "הארכת סיוע המדינה לתושבי יישובי הצפון והדרום באזורים המפונים ומתן סיוע לטובת חזרתם הביתה" והחלטה 3635, לרשום את הודעת הצוות הקבוע בסעיף 5.1 להסכם בין ממשלת ישראל לבין הקרן הקיימת לישראל (להלן – קק"ל) מיום 14 במאי 2023, כי הפרויקטים המיועדים לשיקום הצפון שקק"ל משתתפת במימוןם בהתאם להוראות ההסכם בסך של 500 מלש"ח, כאמור בהחלטה האמורה, יהיו הפרויקטים הבאים שיוקצו להם הסכומים הבאים:

1. סל רשותי כאמור בסעיף 2 – 347 מיליון ש"ח בפריסה הבאה: 200 מיליון ש"ח בשנת 2026 ו-147 מיליון ש"ח בשנת 2027, כך שהסכום הכולל שיוקצה לפרויקט זה יהיה 537 מיליון ₪.

2. סל יישובי כאמור בסעיף 3 – 24 מיליון ש"ח בפריסה שווה בין השנים 2026-2027, כך שהסכום הכולל שיוקצה לפרויקט זה יהיה 100 מיליון ₪.

3. הקמה וחיזוק של גרעיני התיישבות כאמור בסעיף 4(ד) – 5 מיליון ש"ח בפריסה הבאה: 3 מלש"ח בשנת 2026, 2 מלש"ח בשנת 2027, כך שהסכום הכולל שיוקצה לפרויקט זה יהיה 20 מיליון ₪.

4. מכינות קדם צבאיות כאמור בסעיף 4(ה) – 4 מיליון ש"ח בשנת 2027 כך שהסכום הכולל שיוקצה לפרויקט זה יהיה 5 מיליון ₪.

5. הקמת מתחמים אינטגרליים עבור התיישבות קהילתית ברשויות צמודות גדר במרחב העירוני כאמור בסעיף 6(א) – 12 מיליון ₪ בשנת 2027 כך שהסכום הכולל שיוקצה לפרויקט זה יהיה 23 מיליון ₪.

6. כפרי סטודנטים כאמור בסעיף 6(ב) – 18 מיליון ש"ח בפריסה הבאה: 12 מיליון ש"ח בשנת 2026 ו-6 מיליון ש"ח בשנת 2027, כך שהסכום הכולל שיוקצה לפרויקט זה יהיה 19 מיליון ₪.

7. חידוש המרחב העירוני בקריית שמונה כאמור בסעיף 7 – 50 מיליון ש"ח בשנת 2027 ש"ח כך שהסכום הכולל שיוקצה לפרויקט זה יהיה 355 מיליון ₪.

8. פיתוח קו החוף כאמור בסעיף 14(ג) – 40 מיליון ש"ח בפריסה הבאה: 23 מיליון ₪ בשנת 2026 ו-17 מיליון ₪ בשנת 2027, כך שהסכום הכולל שיוקצה לפרויקט זה יהיה 120 מיליון ש"ח.

24. מנגנון ניהול ההחלטה

- א. תוקם ועדת היגוי לצמיחה דמוגרפית ביישובי ההחלטה בראשות השר האחראי על מנהלת תנופה לצפון ובהשתתפות ראש מנהלת תנופה לצפון, מנכ"ל משרד האוצר, מנכ"ל משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי, מנכ"ל משרד ההתיישבות והמשימות לאומיות, מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון, מנהל רשות מקרקעי ישראל, או מי מטעם. הוועדה תוביל את עבודת הליווי והמעקב אחר יישום ההחלטה, בין היתר בקשר לעמידה ביעדי הצמיחה הדמוגרפית כפי שנקבעו בה, תאטר חסמים ביישום ותפעל להסרתם.
- ב. לצורך הקצאת התקציב מהתקציב האמור בסעיף 25 להחלטה, כל משרד ממשלתי או יחידת סמך יגישו תוכנית עבודה מפורטת עד ליום 1 במרץ בכל שנה, לרבות מעקב ובקרה מפורטים על ביצוע הפעילות בשנה הקודמת, לאישור מנהלת תנופה לצפון.
- ג. "קולות קוראים", מבחני תמיכה, הוראות מנכ"ל, פרוגרמות או כל נוהל אחר הנדרש לצורך יישום החלטה זו או מכוחה, יגובשו בהסכמת מנהלת תנופה לצפון. מנהלת תנופה לצפון, במסגרת הבחינה, תוודא גם שלא יהיה כפל במענים שניתנים לרשויות וליישובי ההחלטה בין משרדי הממשלה השונים ויחידות הסמך.
- ד. מנכ"ל כל משרד ממשלתי שהוקצה לו תקציב לפי החלטה זו, ימנה גורם מקצועי בכיר במשרד שירכז את עבודת המשרד מול מנהלת תנופה לצפון, לרבות גיבוש תוכנית העבודה, יישומה והדיווח על התקדמותה. הגורם המקצועי ידווח, אחת לרבעון או לפי דרישה, למנהלת תנופה לצפון על התקדמות היישום ועל חסמים, פערים או כשלים בביצוע.
- ה. על מנת להבטיח תיאום בין משרדי הממשלה, ייעול השימוש בתקציבי הפרסום הממשלתיים וניהול מיטבי של ההחלטה, לקבוע כי פרסום מטעם משרד ממשלתי או יחידות סמך, הנוגע לתקציבים שהוקצו מכוח החלטה זו, ייעשה בתיאום עם מנהלת תנופה לצפון וזאת בנוסף להוראות הקיימות בעניין. לשם יישום האמור, להנחות את החשבת הכללית להוציא הנחיות מתאימות במסגרת הוראות התכ"ס, אשר יסדירו את אופן תיאום הפרסום כאמור עם מנהלת תנופה לצפון.
- ו. מנהלת תנופה לצפון תדווח אחת לשנה לממשלה או לפי דרישה על התקדמות התוכנית ועל הביצוע והעמידה ביעדים. דיווח זה או חלקים ממנו יפורסמו לציבור באתר המנהלת לפחות אחת לשנה.
- ז. צעדים ופעולות שינקטו במסגרת התוכנית, אשר נוגעים לשכר ותנאי העסקה של עובדי מדינה או של עובדים אצל מעסיקים אחרים במגזר הציבורי ייעשו בתיאום עם הממונה על השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר ובאישורו.
- ח. כללי החלוקה והביצוע המופיעים בהחלטה זו ייעשו בהתאם להוראות התכ"ס הרלוונטיות, לרבות הוראות התכ"ס שעניינן רכש ותמיכות ובפרט לפי הודעה

"התקשרויות לביצוע מיזמים משותפים לשיקום הצפון" שבסעיף 1.2 להוראת תכ"ם מספר 7.8.3.

ט. כלי הסיוע המפורטים בהחלטה זו ומועברים ישירות ליישובים הכפריים יועברו באמצעות הוועדים המקומיים של אותם יישובים.

25. תקציב

א. בהתאם להוראות חוק יסודות התקציב, לצורך מימון החלטה זו ולצורך ביצועה של פעולה מאזנת כמשמעותה בסעיף 40 לחוק האמור יוקצה סך של 636 מיליוני ש"ח בשנת 2026, סך של 1,077 מיליוני ש"ח בשנת 2027, סך של 829 מיליוני ש"ח בשנת 2028, סך של 719 מיליוני ש"ח בשנת 2029 וסך של 1,050 מיליוני ש"ח בשנת 2030, מתוך מסגרת התקציב שהוקצתה בהחלטת הממשלה מס' 2330 מיום 31.10.2024, בהתאם לחלוקה המפורטת בסעיפים המפורטים לעיל וכן מתקציבי המשרדים, כמפורט בסעיפים האמורים, וכמרוכז בטבלה המצורפת.

26. הסטות תקציב בין סעיפי החלטה :

א. אם במהלך יישום ההחלטה יימצא כי בשל קושי ביישום או היעדר היתכנות ליישום סעיף מסעיפי ההחלטה בשנה מסוימת תיוותר באותו סעיף בשנה זו יתרת תקציב שלא ניתן יהיה לממשה (להלן : סעיף המקור ו-יתרה בלתי ממומשת, בהתאמה) וכן יימצא כי קיים בהחלטה סעיף שלצורך יישומו באותה שנה נדרש תקציב נוסף (להלן : "סעיף היעד") וכי הדבר נדרש לצורך מימוש מטרות ההחלטה, להסמך את השר הממונה על מנהלת תנופה לצפון, בהסכמה של אגף התקציבים במשרד האוצר ומנכ"ל משרד האוצר, להסיט את סכום היתרה הבלתי ממומשת מסעיף המקור לסעיף היעד בשיעור מרבי של 20% מגובה התקציב המוקצה באותה שנה לסעיף המקור או בסכום של 35 מלש"ח, לפי הנמוך מביניהם.

ב. על אף האמור בסעיף קטן א' לעניין מגבלת השיעור והסכום המנויים בו, הסטת תקציבים בשנה מסוימת בין סעיף מקור לבין סעיף יעד, אשר שייכים לאותה קבוצה מבין הקבוצות המפורטות להלן, תתאפשר בשיעור מרבי של 40% מתוך סעיף המקור באותה שנה. יובהר כי שאר תנאי סעיף קטן א' יחולו גם לענין הסטות לפי סעיף קטן זה :

1. קבוצת פיתוח תשתיות ומבני ציבורי בצמיחה דמוגרפית – סעיף 1 (כספים לתמיכה בגידול דמוגרפי), סעיף 2 (סל רשותי), סעיף 3 (סל יישובי), סעיף 7 (חידוש המרחב העירוני בקריית שמונה) וסעיף 8 (התחדשות עירונית וחיזוק יכולות התכנון של יישובי המוקד הראשיים והמשניים) ;

2. קבוצת פנים - סעיף 9 (פנים) ;

3. קבוצת תחבורה - סעיף 10 (תחבורה) ;

4. קבוצת פיתוח עסקי כלכלי - סעיף 11 (כלכלה וחדשנות) וסעיף 14 (תיירות);
5. קבוצת תרבות וספורט - סעיף 17 (תרבות וספורט);
6. קבוצת בריאות - סעיף 15 (בריאות) וסעיף 20(ב) (קליטה ועליה);
7. קבוצת רווחה - סעיף 16 (רווחה);
8. קבוצת משיכת אוכלוסייה ושיפור איכות החיים – סעיף 4 (תשתיות קהילתיות), סעיף 5 (פיתוח מרכזים אורבניים תוססים ביישובי המוקד הראשיים והמשניים); סעיף 6 (פתרונות דיור להתיישבות קהילתית) וסעיף 20(א) (קליטה ועליה);
9. קבוצת ביטחון לאומי - סעיף 19 (ביטחון לאומי).
- ג. הסטות כאמור בסעיפים קטנים א' ו-ב' יבוצעו בהסכמה של השרים הממונים על המשרדים שאחראים על סעיף המקור ועל סעיף היעד, אם מצאו כי הדבר נדרש לצורך יישום יעיל ונכון של כלי הסיוע האמורים באותה שנה וכפוף להוראות פרק כ"ו "אזורי עדיפות לאומית" בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), תשס"ט-2009.
- ד. על אף האמור בסעיפים קטנים א' ו-ב', לא ניתן יהיה להסיט תקציב מסעיף מקור אשר התקציב שנקבע לו יועד להקצאה לרוב היישובים או כולם, לסעיף יעד אשר התקציב שנקבע בו יועד להקצאה ליישוב אחד בלבד או רק ליישובי המוקד, הראשיים או המשניים.
27. החלטה 3264 והקצאת מקורות תקציביים:
 - א. להנחות את משרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות, יחד עם מנהלת תנופה לצפון ומשרד האוצר, לבחון בסוף חודש ספטמבר 2026 מהו היקף התקציבים הנדרש לטובת יישום של האמור בסעיף 2(ב) להחלטה 3264. ככל שיימצא שאין צורך בכלל הסכומים שהוקצו לאותו סעיף, להטיל על מנהלת תנופה לצפון להגיש הצעת החלטה לממשלה לשם הפחתת המקורות התקציביים הנדרשים לצורך יישום הסעיף האמור בהתאם לבחינה האמורה ולתיקון החלטה זו כך שייעשה שימוש ביתרות התקציב בעקבות התיקון כאמור לטובת הגדלת הסכומים האמורים בסעיפים 3(ב), 4(ב)2, 4(ד)2 ו-6(ב) להחלטה זו, כולם או חלקם.
 - ב. לתקן את האמור בסעיף 2(ד)1 להחלטה 3264, כך שהמועד האחרון לשיווק המגרשים כאמור בסעיף קטן א' בסעיף האמור יוארך ל-30 ביוני 2027 והמועד האחרון להתחלת הבנייה כאמור בסעיף קטן ב' בסעיף האמור יוארך עד ל-31 בדצמבר 2028.

ג. להנחות את משרד הבינוי והשיכון, יחד עם מנהלת תנופה לצפון ומשרד האוצר, להעריך מחדש בסוף חודש יוני 2027 ובסוף חודש אוקטובר בכל אחת מהשנים 2029-2027 מהו היקף התקציבים הנדרש לטובת יישום האמור בסעיף 2(ד) להחלטה 3264. ככל שיימצא שאין צורך בכלל הסכומים שהוקצו לאותו סעיף, להטיל על מנהלת תנופה לצפון להגיש הצעת החלטה לממשלה לשם הפחתת המקורות התקציביים הנדרשים לצורך יישום הסעיף האמור בהתאם לבחינה האמורה ולתיקון החלטה זו כך שיעשה שימוש ביתרות לשם קידום מימוש מתחמי ההתחדשות העירונית בקריית שמונה, במגנון שיוסכם בתיאום בין מנהלת תנופה לצפון, הרשות הממשלתית להתחדשות עירונית ומשרד האוצר.

28. להטיל על שר האוצר לקדם הצעת חוק ממשלתית לתיקון פקודת מס הכנסה (נוסח חדש) שבה כהוראת שעה לשנתיים יעודכנו הטבות מס ליישובים בגבול לבנון בהתאם לקריטריונים אובייקטיביים ושוויוניים. בכלל זה תיבחן תחולתה לכלל יישובי ההחלטה. לצורך קידום תיקון החוק כאמור, יוקצו 300 מיליוני ש"ח בפריסה שווה מהמקורות הבאים: 150 מלש"ח בפריסה שווה על פני השנים 2027-2028 מתוך הסכום שיועד להטבות מס לתושבי יישובים ביהודה ושומרון בתוכנית התקציב התלת-שנתית לשנים 2027-2029, וסך של 150 מלש"ח מהמקור התקציבי האמור בסעיף 25 בפריסה שווה על פני השנים 2027-2028 לצורך ביצועה של פעולה מאזנת כהגדרתה בסעיף 440 לחוק יסודות התקציב. ככל שהצעת החוק בעניין תכלול תיקונים שיביאו לכך שהעלות התקציבית תעלה על 300 מלש"ח או תשנה את השנים שבהן תחול הוראת השעה, תוגש לממשלה הצעת החלטה מתקנת להחלטה זו בטרם תובא הצעת החוק כאמור לקריאה שנייה ושלישית כך שהמקור התקציבי ימומן מהחלטה זו. ככל שהצעת החוק בעניין תכלול תיקונים שיביאו לכך שהעלות התקציבית תהיה נמוכה מ-300 מלש"ח או שתשנה את תחולת הוראת השעה, יתרת התקציב תופנה להגדלת הסכום האמור בסעיף 1 להחלטה זו.

29. להטיל על משרד הביטחון להשלים את העבודה על חוות הדעת הביטחונית מיום 12 במאי 2026 ביחס לשיקול על המצב הביטחוני בטווח המכונה 0-9 ק"מ מגבול הלבנון העומד בבסיס ההכרזה על אזור העדיפות הלאומית כך שיובא פירוט נתונים עדכניים לעת הזאת וכן מפה של הטווח ורשימת היישובים הכלולים בו, זאת בתוך 30 יום ממועד קבלת החלטה זו. בהמשך לכך וככל שיהיה צורך, מנהלת תנופה תבחן את השינויים הנדרשים בהחלטה זו ותביא לממשלה הצעת החלטה לתיקון ההחלטה בתוך 30 יום ממועד קבלת חוות הדעת הביטחונית.

עדיפות לאומית

החלטה זו מוגשת בין היתר בהתאם לפרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 (להלן – **החוק**) בנושא עדיפות לאומית.

במסגרת זו מוצע לקבוע כי היישובים המפורטים בנספח א', המצויים בטווח המכונה 0-9 ק"מ מגבול הלבנון (להלן – **יישובי ההחלטה**), הם יישובים בעלי עדיפות לאומית לשנים 2026-2030 מהטעמים שיובאו להלן.

קביעת יישובי ההחלטה כאזור עדיפות לאומית נשענת בראש ובראשונה על השיקול הבטחוני (סעיף 151(ב)(1) לחוק).

יישובי ההחלטה, למעט חולת, הוכרו על ידי הממשלה כיישובים בעלי עדיפות לאומית: בהחלטה מס' 3265 מיום 20 ביולי 2025, שעניינה תוכנית להאצה כלכלית והשבת פעילות עסקית בצפון (להלן – החלטה 3265), החליטה הממשלה להכריז על היישובים הסמוכים לגבול הלבנון בטווח המכונה 0-9 ק"מ מגבול הלבנון, כיישובים בעלי עדיפות לאומית לשנים 2025-2026, בשל שיקולים הנוגעים למצב הביטחוני ביישובים האמורים (סעיף 151(ב)(1) לחוק). בהחלטה מס' 3374 מיום 21 בספטמבר 2025, שעניינה התוכנית הממשלתית הרב שנתית לשיקום וצמיחה של יישובים בטווח המכונה 0-9 ק"מ מגבול הלבנון - פרק חינוך (להלן – החלטה 3374), קבעה הממשלה כי העדיפות שהתבססה על האמור בהחלטה מס' 3256 תחול עד שנת 2027. בהמשך לכך קיבלה הממשלה את החלטה מס' 3679 מיום 22.12.2025 שעניינה בפרקי חקלאות מים והגנת הסביבה מתוך התכנית הממשלתית הרב שנתית האמורה.

בהתאם למידע שנמסר ממערכת הביטחון, בסמוך לפני קבלת החלטה 3265, היישובים אשר נכללים בטווח המכונה 0-9 ק"מ מגבול הלבנון, המנויים בנספח א' להחלטה האמורה, מתמודדים עם אתגרים ביטחוניים ונתונים לשגרת חירום שאינה תואמת אזורי אחרים בשל מאפיינים ייחודיים, למעט היישובים המצויים בטווח של 0-7 ק"מ מגדר המערכת סביב רצועת עזה, אשר מקבלים מענים שונים המותאמים למאפייניהם ולצרכיהם, בהחלטות ממשלה אחרות.

ביום 12 במאי 2026 התקבלה עמדת מערכת הביטחון, המתקפת את המידע שהתקבל כאמור כבסיס לקבלת החלטה 3265, ובתוך כך מבהירה כי חוות הדעת הבטחונית כוללת את כלל היישובים שבאחריות פיקוד צפון, לרבות אלו שנוספו בהחלטת ממשלה מס' 4088 מיום 3 במאי 2026, שהתקבלה על בסיס שיקולים ביטחוניים ומבצעיים כמפורט בה. בכך נוסף ישוב נוסף שלא נכלל ברשימת היישובים שבהחלטה 3265 – חולתה. בנספח א' להחלטה זו מנויים כלל היישובים הנכללים בטווח המכונה 0-9 ק"מ מגבול הלבנון המתמודדים עם אתגרים ביטחוניים ונתונים לשגרת חירום חריגה בהתאם למידע המועדכן שנמסר ממערכת הביטחון.

לשיקול מרכזי זה מצטרפים שיקולים תומכים הנוגעים לתכנון פריסת אוכלוסייה (סעיף 151(ב)(3) לחוק) וכן צמצום פערים בין האזור לאזורי אחרים (סעיף 151(ב)(5) לחוק), כאשר הנתונים שיפורטו להלן והבחינה המקצועית שנערכה על ידי מנהלת תנופה לצפון, מצביעים על תמונה מצרפית כוללת המדגימה את השלכות המצב הביטחוני על יישובי ההחלטה.

לאור האמור מוצע כי ההכרזה על איזור זה כאיזור עדיפות לאומית תהיה למשך חמש שנים – משנת 2026 ועד סוף שנת 2030. על מנת לאפשר יישומם של כלי סיוע שסייעו במטרה זו נדרשת תוכנית שתאפשר למשרדי הממשלה ולרשויות ההחלטה תכנון ויישום בטווח זמן מספק. כן מוצע, במקביל לאמור, להטיל על משרד הביטחון להביא פירוט נתונים עדכניים, העומדים בבסיס חוות הדעת הביטחונית האחרונה, וכן מפה של הטווח ורשימת היישובים הכלולים בו.

יצוין, כי במהלך שנת 2025 התקבלו מספר החלטות ממשלה המהוות פרקים נושאים מתוך התוכנית הממשלתית הרב שנתית לשיקום וצמיחה של יישובי ההחלטה, בהתחשב בהגדרת האיזור כאיזור עדיפות לאומית על בסיס השיקול הבטחוני שצוין לעיל - ובהן החלטה מס' 3265 מתחום הכלכלה, מס' 3374 בתחום החינוך, החלטה מס' 3636 בדבר סיוע למעונות יום

ומשפחתונים, וכן החלטה מס' 3679 בתחומי החקלאות, המים והגנת הסביבה. בהחלטות אלו, המוגבלות ברובן לטווח זמן של שנתיים בלבד, יש כדי לתת מענה ראשוני הנדרש לשיקום ופיתוח היישובים ואולם הן אינן מקיפות את מכלול התחומים הנדרשים לביסוס חוסן אזורי וצמיחה דמוגרפית, אשר נפגעו באופן קשה בעקבות המצב הביטחוני, ואינן נותנות מענה לחסמי היסוד בתחומי הדיור, התעסוקה ואיתנות הרשויות - המונעים מהאיזור להשתקם ולשוב למסלול של צמיחה.

בהתאם לכך, נדרשת כעת תכנית אסטרטגית רחבה המאחדת ומקיפה את מכלול המאמצים הממשלתיים הנדרשים להבטחת צמיחה ארוכת טווח, ואשר תתווה אופק תכנוני ותקציבי רב-שנתי לתקופה של חמש שנים, ואשר תבטיח שינוי המגמות הדמוגרפיות הקיימות.

הימצאותם של יישובי ההחלטה בפריפריה הצפונית של המדינה, בטווח המכונה 0-9 ק"מ מגבול לבנון, מחזקת את ההתיישובות באזור, באופן שתמרוץ אכלוס יישובי ההחלטה מהווה נדבך נוסף במדיניות פריסת האוכלוסייה של ממשלות ישראל הרואות ביישוב לאורך הגבולות גם צורך ביטחוני מעבר לצורך ההתיישובות.

על רקע האתגרים הביטחוניים ועל בסיס החלטות הממשלה להכריז על יישובי ההחלטה כבעלי עדיפות לאומית לשנים 2025-2027 משיקול בטחוני ועל יסוד חוות הדעת הבטחונית, מנהלת תנופה לצפון ערכה בחינה מקיפה של נתוני היישובים ומצבם במכלול רחב של היבטים, לרבות השוואת נתונים אלו מול מספר קבוצות השוואה: קבוצות היישובים שנכללו ברשימת "סמוכי הגבול" בהחלטה 919 על פי חלוקה לגבולות השונים (סוריה, ירדן, מצרים ועוטף עזה), וכן מול קבוצת כלל יישובי מחוז צפון ללא יישובי ההחלטה, ומול נתונים כלל ארציים (להלן – **קבוצות ההשוואה**).

בסיס העובדות העולה מהבחינה המקיפה האמורה, מצביע באופן ברור על מגמה של חולשה דמוגרפית ביישובי ההחלטה, ביחס לכל קבוצות ההשוואה, לצד חולשה כלכלית, וזאת באופן שמבסס את הצורך במתן מענה באמצעות תכנית רב שנתית.

חולשה דמוגרפית

ניתוח המגמות הדמוגרפיות ביישובי ההחלטה נעשה ככלל לתקופה של 10 שנים ביחס לנתון העדכני ביותר שפורסם על ידי הלמ"ס והוא כלל בחינה של שיעור גידול האוכלוסייה הכולל וכן של המרכיבים השונים המשפיעים בטווח המיידי והארוך על הצמיחה הדמוגרפית ובהם שיעור הילדים, שיעור המבוגרים מעל גיל 65, שיעור הריבוי הטבעי (המשקף את הפער בין לידות ופטירות) ושיעור ההגירה (המשקף את הפער בין עזיבת תושבים לבין הגעה של תושבים חדשים).

מרבית הנתונים העדכניים ביותר בתחום הדמוגרפי פורסמו על ידי הלמ"ס ביחס לשנת 2024 במסגרת קובץ הרשויות אשר מציג את סוגי הנתונים ברמת הרשות המקומית, כלומר במועצות האזוריות הנתונים העדכניים ביותר של שנת 2024 אינם קיימים ברמת הישוב. הנתון העדכני ביותר שפרסם הלמ"ס ברמת היישובים קיים לשנת 2023.

נתוני מאזן ההגירה המפורסמים על ידי הלמ"ס לשנת 2023 לוקים בהטיה גדולה ביחס למציאות בנושא זה ביישובי ההחלטה בכלל, והיישובים המפונים בפרט, וזאת כתוצאה מפינוי היישובים

שהביא לכך שהנתונים מציגים תמונה לא מהימנה דיה אשר מקשה על האפשרות להסתמך עליהם לגבי המצב בפועל ביישובים.

בנוסף, השנה המוקדמת ביותר הקיימת בנתוני קובץ היישובים השמורים בלמ"ס היא שנת 2014, כך שהסתמכות על נתונים אלו (שכאמור השנה הכי עדכנית ומהימנה לגביהם היא שנת 2022 ולא 2024 כמו בקובץ רשויות), תאפשר מעקב של 9 שנים בלבד, ואילו ההישענות על קובץ רשויות של הלמ"ס מאפשר בדיקת נתונים לתקופה של עשור ואף מעבר לכך.

לאור האמור ועל מנת לשמור על מתודולוגיה אחידה בבדיקת הנתונים, הועדפה בדיקה אשר מתבססת בתחום הדמוגרפי על קובץ הרשויות, תוך ייחוס נתוני המועצות האזוריות ליישובי ההחלטה על פי חלקם היחסי של תושבי כל יישוב מכלל תושבי המועצה.

כדי לבדוק ששיטה זו מביאה לתוצאות מהימנות ואינה גורמת להטיה בממצאים, נערכה בדיקת ביקורת של נתוני שנת 2022 (השנה האחרונה בה הנתונים מהימנים) שלגביהם פירסם הלמ"ס נתונים הן ברמת הרשויות והן ברמה פרטנית של היישובים, ונמצא שמתודולוגיה המייחסת את נתוני המועצות האזוריות ליישובים על פי חלקם היחסי אינה גורמת להטיה בתוצאה בהשוואה למתודולוגיה המתבססת על נתוני היישובים הישירים.

להשלמת התמונה יצוין בהקשר זה כי שיעור תושבי ישובי ההחלטה שהם עיר או מועצה מקומית עומד על כ- 80% מכלל תושבי ישובי ההחלטה ואילו תושבי ישובי ההחלטה הכלולים במועצות אזוריות מהווים 20%. במצב דברים זה ובהינתן שבבדיקת הביקורת נמצא שלא קיימת הטיה, ההפרשים המינוריים שנמצאו בהשוואה בין שתי החלופות אינם משפיעים על מהימנות ממצאי ההשוואות שנעשות בין קבוצות ההשוואה השונות.

לאור זאת, ככלל, הועדפו נתוני הדמוגרפיה שפירסם הלמ"ס של קובץ הרשויות שהוא עד 2024 על פני קובץ היישובים.

מכלול הנתונים, שיובאו להלן, מעלה כי יישובי ההחלטה מתמודדים עם שילוב מאתגר של חולשה דמוגרפית בכל מרכיבי הצמיחה הדמוגרפית שצוינו.

החולשה דמוגרפית מתבטאת במגמת נסיגה פנימית עקבית לאורך השנים האחרונות. כך ביישובי ההחלטה נרשמו שיעור גידול אוכלוסיה הנמוך ביותר, שיעור ריבוי טבעי הנמוך ביותר, שיעור ילדים הנמוך ביותר, שיעור מבוגרים מעל גיל 65 הגבוה ביותר, ועוד.

מגמות אלו, מבססות את הצורך בהתערבות ממשלתית מקיפה לחיזוק פריסת האוכלוסייה באזור.

יצוין כי בהחלטה מס' 3264 מיום 20.7.2025 בעניין קידום מענים ליישובים צמודי הגדר בגבול הלבנון ותיקון החלטת ממשלה, הוחלט להכריז על היישובים צמודי הגדר בגבול הלבנון, המפורטים בנספח א' להחלטה, כיישובים בעלי עדיפות לאומית לשנים 2025 עד 2029. כמפורט בהרחבה בפרק העדיפות הלאומית להחלטה - זאת על יסוד בדיקה השוואתית של מספר מדדים דמוגרפיים, מדד סוציו אקונומי ומדד פריפריאליות שנערכה בין היישובים צמודי הגדר בגבול לבנון לבין יתר יישובים הסמוכים לגבול לבנון שפזנו במהלך מלחמת חרבות ברזל (היישובים בטווח 2-3.5 ק"מ מגבול לבנון) וכן היישובים צמודי הגדר בעוטף עזה ובגבול סוריה. החלטה 3264 התמקדה, בהתאם לאמור בה, במענים מידיים ליישובים צמודי הגדר מתוך תפיסה לפיה

קיים צורך מיידי להשקיע מאמץ נקודתי ביישובים צמודי הגדר שיבלום את מגמת העזיבה שלהם, יצור תנאים של התחלת התחדשות, ויקרין אחורה ליישובים הסמוכים שאינם צמודי גדר. החלטת צמודי הגדר לא היתה ולא תוכננה כמענה שלם ומקיף אלא כמהלך ראשוני של בלימת תהליך העזיבה וההתפוררות שנצפה אותה עת. ההחלטה הנוכחית מהווה תוכנית חומש מקיפה לצמיחה של המרחב הכולל גם את צמודי הגדר שנכללו בהחלטה 3264 והיא גובשה מתוך ראיית המכלול כולל המענים המידיים שניתנו בהחלטת צמודי הגדר.

שיעור גידול אוכלוסייה כולל נמוך: בבדיקה של שיעור גידול האוכלוסייה ביישובי ההחלטה על פי נתוני הלמ"ס העדכניים ביותר (נתוני שנת 2024 בהשוואה לנתוני שנת 2015) נמצא שהגידול הכולל ביישובי ההחלטה נמוך מזה של כל קבוצות ההשוואה. על פי הבדיקה, שיעור הגידול הכולל ביישובי ההחלטה הוא 16.7% לאותה תקופה. זאת לעומת גידול כולל בסמוכי גבול עזה של יותר מפי 3 שעמד על 53.1% באותה תקופה. הגידול בקבוצות יישובי גבול אחרות לאותה תקופה היה גם הוא גבוה יותר. כך, ביישובים סמוכי גבול ירדן הוא עמד על 24.2%, בסמוכי גבול מצרים הוא עמד על 20.9%, בסמוכי גבול סוריה 19.8% וביישובי מחוז צפון (לא כולל יישובי ההחלטה) שיעור הגידול באותה התקופה עמד על 18.6%.

בחינה השוואתית של שיעור השינוי ביחס לבנצ'מרק של שיעור הגידול הכלל ארצי (עוצמת השוני בין השינוי במספר התושבים באזור מסויים, אל מול השינוי בכלל הארץ) מצביעה על פער משמעותי ועל מגמות דמוגרפיות הפוכות שבין יישובי ההחלטה, לבין יתר קבוצות ההשוואה. בתקופה זו הגידול הכולל בכלל ארצי עמד על כ-19%. אל מול זה, שיעור השינוי ביישובי ההחלטה מצביע על **קיטון** ביחס לשיעור הכלל ארצי, בשיעור של 12% בעוד יתר קבוצות ההשוואה של יישובי הגבול הצביעו על מגמת **גידול** ביחס לשיעור הכלל ארצי, חלקן אף גידול משמעותי וחריג, למעט מחוז צפון (ללא יישובי ההחלטה) שבו שיעור הגידול היה דומה לממוצע הכלל ארצי. כך, ביישובי עוטף עזה שיעור השינוי עמד על גידול של 181% ביחס לשיעור הכלל ארצי, בסמוכי גבול ירדן שיעור השינוי עמד על גידול של כ-28%, בסמוכי גבול מצרים שיעור הגידול עמד על כ-11%, ובסמוכי גבול סוריה שיעור השינוי עמד על גידול של כ-5%.

שיעור ילדים נמוך (גילאי 0-9): על פי ניתוח של נתוני הלמ"ס בעניין שיעור בני 0-4 ובני 5-9 בסוף שנה, הממוצע המשוקלל של שיעור הילדים בני 0-9 ביישובי ההחלטה עמד בשנת 2024 על 14% מכלל האוכלוסייה ביישובי ההחלטה (מתוכם 6.6% בגיל 0-4 ו-7.4% בגיל 5-9) והוא הנמוך ביותר מכלל קבוצות ההשוואה, באופן המעיד לדעת גורמי המקצוע במנהלת תנופה לצפון על הזדקנות האוכלוסייה ובסיס עתידי מצומצם למערכת החינוך, לשוק העבודה ולהשתקעות עתידית ביישובי ההחלטה. לעומת זאת, בקבוצות ההשוואה הממוצע המשוקלל של שיעור הילדים בני 0-9 עומד על 18.7% בסמוכי גבול עזה (מתוכם 9.6% בגילאי 0-4 ו-9% בגילאי 5-9), 18.1% בממוצע הכלל ארצי (מתוכם 9% בגילאי 0-4 ו-9.1% בגילאי 5-9), 17.1% במחוז צפון ללא יישובי ההחלטה (מתוכם 8.3% בגילאי 0-4 ו-8.8% בגילאי 5-9), 16.5% בסמוכי גבול סוריה (מתוכם 7.4% בגילאי 0-4 ו-9.2% בגילאי 5-9), 15.5% בסמוכי גבול ירדן (מתוכם 7.3% בגילאי 0-4 ו-8.2% בגילאי 5-9) ו-14.2% בסמוכי גבול מצרים (מתוכם 6.6% בגילאי 0-4 ו-7.6% בגילאי 5-9).

שיעור ילדים נמוך (גילאי 0-17): מנתוני הלמ"ס ביחס לשיעור הילדים ובני הנוער בגילאי 0-17, עולה כי שיעורם ביישובי ההחלטה עמד בשנת 2024 על 26.3% מכלל האוכלוסייה - הנתון הנמוך

מכלל קבוצות ההשוואה אחרי סמוכי גבול מצרים בהם השיעור עמד על 25.8%. זאת לעומת 27.8% בסמוכי גבול ירדן, 30.7% במחוז צפון, 31% בסמוכי גבול עזה, 31.5% במוצא הכלל ארצי, ו-31.8% בסמוכי גבול סוריה.

עלייה בשיעור אוכלוסיה ותיקה (בני 65 ומעלה): במקביל לשיעור הילדים הנמוך, ביישובי ההחלטה נצפתה גם תמונה קשה של שיעור האוכלוסיה הותיקה (גילאי 65 ומעלה) ביחס לכל קבוצות ההשוואה - נתון המעיד לעמדת גורמי המקצוע במנהלת תנופה לצפון על תהליך מואץ של הזדקנות דמוגרפית. על פי נתוני הלמ"ס לשנת 2024, הממוצע המשוקלל של שיעור התושבים בגילאי 65 ומעלה ביישובי ההחלטה עמד על 14.2%, הנתון הגבוה ביותר מבין קבוצות ההשוואה, וזאת אל מול 12.9% במוצא הכלל ארצי, 12.6% בסמוכי גבול ירדן, 12.3% בסמוכי גבול מצרים, 10.7% במחוז הצפון ללא יישובי ההחלטה, 9.4% בסמוכי גבול עזה ו- 7.9% בסמוכי גבול סוריה.

לעמדת גורמי המקצוע במנהלת תנופה לצפון, שילוב הנתונים של שיעור ילדים נמוך לצד שכבה רחבה של אוכלוסיה ותיקה משמעותו שחיקה ביכולת הבסיסית של היישובים לצמוח ולהתחדש, מה שיוביל לסכנת התרוקנות דורית בטווח הארוך ולפגיעה בחוסן הקהילתי וההתיישבותי.

ריבוי טבעי נמוך: נתון נוסף הממחיש את השחיקה הדמוגרפית ביישובי ההחלטה עולה מניתוח שיעורי הריבוי הטבעי (מספר הלידות בחיסור מספר הפטירות בכל שנה ל-1,000 תושבים). על פי נתוני הלמ"ס (לשנים 2015-2024), שיעור הריבוי הטבעי ביישובי ההחלטה היה הנמוך ביותר מבין כל קבוצות ההשוואה ועמד על 10.4% זאת לעומת שיעור גידול טבעי באותה תקופה של 21% בסמוכי גבול עזה, 15.8% במוצא כלל ארצי, 15% בסמוכי גבול סוריה, 14.5% במחוז צפון ללא יישובי ההחלטה, 14% בסמוכי גבול ירדן ו- 12% בסמוכי גבול מצרים.

בחינה השוואתית של שיעור הגידול הטבעי ביישובי ההחלטה ביחס לשיעור של שיעור הגידול הטבעי הכלל ארצי (עוצמת השוני בין הגידול הטבעי באזור מסויים, אל מול הגידול הטבעי בכלל הארץ) מצביעה על פער ועל מגמות דמוגרפיות שליליות ביישובי ההחלטה. בתקופה זו הגידול הטבעי בכלל ארצי עמד כאמור על כ-15.8% בעוד שיעור השינוי ביישובי ההחלטה מצביע על **קיטון** ביחס לשיעור הכלל ארצי, בשיעור של 34%. וזאת בעוד, בסמוכי גבול מצרים שיעור הגידול הטבעי קטן ביחס למוצא הכלל ארצי ב-24%, בסמוכי גבול ירדן הוא ב-12%, במחוז צפון ב-8% ובסמוכי גבול סוריה קטן ב-5.6%. בסמוכי גבול עזה עלה שיעור הריבוי הטבעי באותה תקופה ב-33% ביחס למוצא הארצי.

מאזן הגירה נמוך: נתון נוסף המעיד על שחיקה דמוגרפית ביישובי ההחלטה, הוא מאזן ההגירה (ההפרש בין מספר הנכנסים ליישוב למספר היוצאים ממנו). בעניין זה נמצא בשנת 2023 נתון חריג במיוחד של הגירה חיובית ליישובי ההחלטה בשנה שבה פרצה מלחמת חרבות ברזל, שעיקרה היה ליישובים המפונים. הנתון החריג התמקד בעיקר ביישובים שפנו במהלך המלחמה ושלתושביהם ניתנו מענקים, באופן שמעורר ספק לגבי מהימנות נתוני שנת 2023 במדד זה. לפיכך, מוצע לבחון את הנתון האמור על פני העשור שקדם למלחמה לשנים 2013-2022. על פי נתוני הלמ"ס לשנים אלה, מאזן ההגירה ביישובי ההחלטה היה הנמוך ביותר מבין כל קבוצות ההשוואה ועמד על 0.9% בלבד. זאת לעומת 2.1% במחוז הצפון ללא יישובי ההחלטה, 2.2%

בסמוכי גבול מצרים, 4.5% בסמוכי גבול ירדן ובממוצע הכלל ארצי, 7% בסמוכי גבול סוריה ו- 20.1% בסמוכי גבול עזה.

לעמדת גורמי המקצוע במנהלת תנופה לצפון, פערים אלו מעידים על כושר משיכה נמוך של האזור לאוכלוסייה חדשה, ובאופן ששיעורי ההגירה הנוכחיים אינם מספקים כדי להוות משקל נגד לתהליכי ההזדקנות והריבוי הטבעי הנמוכים שצוינו לעיל. ללא תנופת הגירה משמעותית שתאזן את הקיטון הדמוגרפי, תהליך השחיקה הדמוגרפי הפנימי יימשך באופן המהווה איום על יכולת הצמיחה וההתחדשות של היישובים בטווח הארוך.

תעסוקה ושכר

בהתאם לעמדת גורמי המקצוע במנהלת תנופה, ניתוח נתוני התעסוקה והשכר ביישובי ההחלטה, בדומה לניתוח של הנתונים הדמוגרפיים, נעשה על בסיס תקופה של 10 שנים ביחס לנתון העדכני ביותר של הלמ"ס או גורם רשמי רלבנטי אחר. לעמדת מנהלת תנופה לצפון, ניתוח הנתונים מצביע על פגיעות כלכלית של האזור, המתבטאת בשילוב של רמת שכר ממוצעת שאיננה גבוהה ביחס לקבוצות ההשוואה, לצד קצב עליית השכר הנמוך ביותר בראייה השוואתית. מגמה זו, המלווה בשיעור גבוה של עצמאים, עם רמת הכנסה נמוכה ביחס לקבוצות ההשוואה כמפורט להלן, מעידה על חולשה מבנית המקשה על שימור האוכלוסייה הקיימת ומהווה חסם למשיכת אוכלוסייה חדשה למרחב.

שיעור עלייה נמוך בשכר השכירים: מנתוני הלמ"ס העדכניים לשנים 2014-2023 ((נתוני שכר ממוצע לחודש של שכירים), שיעור העלייה בשכר ליישובי ההחלטה הוא הנמוך ביותר ביחס לכל קבוצות ההשוואה. בעוד שבשנים אלו עלה השכר הממוצע ביישובי ההחלטה ב- 42.9% בלבד (מ- 8,033 ₪ ל- 11,482 ₪), בכל יתר קבוצות ההשוואה שיעורי הצמיחה גבוהים משמעותית: 53.7% בסמוכי גבול עזה, 50.4% בסמוכי גבול ירדן, 49.5% בסמוכי גבול מצרים, 48.4% בממוצע הארצי, 48.1% בסמוכי גבול סוריה, ו- 44.2% במחוז צפון ללא ישובי ההחלטה.

שיעור עצמאים: על פי נתוני הלמ"ס (קובץ רשויות) לשנת 2023, שיעור העצמאים מתוך כלל מקבלי ההכנסה ביישובי ההחלטה עומד על 12.1% נתון השני בגובהו לאחר סמוכי גבול סוריה (18.3%), והגבוה מהשיעור בסמוכי גבול ירדן (10.3%), מהממוצע הארצי (10%), מסמוכי גבול מצרים (9.8%), ממחוז הצפון (9.4%) ומסמוכי גבול עזה (8.6%). לעמדת מנהלת תנופה לצפון, שיעור עצמאים גבוה במרחב פריפריאלי אינו מעיד בהכרח על חוסן יזמי, אלא מהווה אינדיקטור לחולשה כלכלית-תעסוקתית ולמחסור בחלופות העסקה כשכירים באזור. ריכוז גבוה של עצמאים ביישובי ההחלטה מעמיק את הפגיעות הכלכלית של המרחב כולו, שכן הכנסות העצמאים תנודתיות יותר, תלויות בביקוש המקומי, ונעדרות רשתות ביטחון סוציאליות ותעסוקתיות רחבות. בעיתות משבר או זעזועים ביטחוניים, העדר רשת ביטחון והתחייבויות קבועות של מגזר זה, מתורגמים מהר יותר לירידה בהכנסות ובצריכה, ולעיתים להחרפה מואצת של המשבר ברמה המקומית.

קצב הגידול של שיעור העצמאים: ניתוח מגמת השינוי בשיעור העצמאים בין השנים 2014 ל- 2023 מעלה כי קצב הגידול ביישובי ההחלטה הוא הגבוה ביותר מבין כל קבוצות ההשוואה. על פי נתוני הלמ"ס, שיעור העצמאים ביישובי ההחלטה עלה ב- 67% בתקופה זו, זאת לעומת 62% בסמוכי גבול ירדן, 56% בסמוכי גבול מצרים, 53% בסמוכי גבול עזה, 51% בסמוכי גבול סוריה, 50% בממוצע הארצי, 42% במחוז צפון. נתון זה, לעמדת מנהלת תנופה לצפון, המציב את יישובי

ההחלטה הן בשיעור עצמאים גבוה והן בקצב הגידול המהיר ביותר, מעיד על חולשה מבנית בתחום הכלכלי-תעסוקתי ביישובי ההחלטה אשר הולכת ומחריפה בקצב הגבוה ביותר ביחס לכל קבוצות ההשוואה.

הכנסות עצמאים: תמונת המצב הקשה העולה מנתוני שיעור העצמאים כאמור, מחריפה כאשר מביאים בחשבון גם את נתוני ההכנסה החודשית הממוצעת של העצמאים ביישובי ההחלטה. לפי נתוני הלמ"ס בעניין הכנסה ממוצעת של עצמאים בשנת 2022, הכנסות העצמאים ביישובי ההחלטה עומדות על 10,003 ₪ לחודש ומלבד סמוכי גבול סוריה בהם הכנסות השכירים עומדות על 9,135 ₪ לחודש, הן הנמוכות ביותר מכל קבוצות ההשוואה (13,672 ₪ בסמוכי גבול עזה, 13,615 ₪ בסמוכי גבול מצרים, 12,179 ₪ בסמוכי גבול ירדן 11,904 ₪ בממוצע כלל ארצי ו-10,123 ₪ במחוז צפון ללא ישובי ההחלטה).

כן נמצא מנתוני הלמ"ס בעניין הכנסה ממוצעת של עצמאים בשנים 2013 – 2022 כי מגמת הגידול בהכנסות עצמאים בישובים אלה היא הנמוכה ביחס לכל קבוצות ההשוואה. מנתונים אלה עולה שהגידול בהכנסות עצמאים ביישובי ההחלטה בשנת 2022 לעומת 2013 הוא בשיעור 20.5% בלבד (מ-8,298 ₪ ל-10,003 ₪). זאת לעומת עלייה של 32.4% בסמוכי גבול סוריה (מ-6,899 ₪ ל-9,135 ₪), 28.1% בסמוכי גבול עזה וסמוכי גבול מצרים (מ-10,671 ₪ ל-13,672 ₪ בגבול עזה ומ-10,632 ₪ ל-13,615 ₪ בגבול מצרים), 25.8% בממוצע הכלל ארצי (מ-9,460 ₪ ל-11,904 ₪ ש"ח), 23.8% במחוז צפון ללא ישובי ההחלטה (מ-8,174 ₪ ל-10,123 ₪) ו-22.8% בסמוכי גבול ירדן (מ-9,916 ₪ ל-12,179 ₪).

יצוין, כי נתוני 2023 דומים מאוד לנתוני 2022 (הכנסות העצמאים עומדות על 10,029 ₪ ש"ח – הבדל של שתי עשירות האחוז), אך עובדה זו נובעת בשל המנגנונים של מסלולי הפיצויים המחזוריים, שהופעלו על ידי רשות המיסים, שהבטיחו את גובה ההכנסה של העצמאים שנפגעו מהמלחמה, בהתאם לגובה ההכנסה בשנה הקודמת. לכן הנתונים הם דומים כל כך לשנת 2022, וממילא לא נכון להסתמך על נתוני 2023 לטובת קבלת תמונת מצב מהימנה של מצב ההכנסות של העסקים באזור.

ייצוג עודף בענפי שכר נמוך אל מול תת ייצוג בענף ההיי-טק: לצד נתוני שכר שהדגימו פערים אל מול קבוצות ההשוואה, נמצא כי גם בחלוקה לתחומי התעסוקה, בהשוואה לממוצע הכלל ארצי, עולה כי ביישובי ההחלטה קיימת ריכוזיות גבוהה וייצוג עודף בענפים המאופיינים בשכר נמוך יחסית (כגון חקלאות, תעשייה, בינוי ותיירות), לצד תת-ייצוג משמעותי בענף ההייטק, וזאת לפי נתוני הרשות לעסקים קטנים ובינוניים נכון לספטמבר 2023 (ערב פרוץ מלחמת חרבות ברזל).

יצוין כי נתוני הרשות לעסקים קטנים נאספו על ידם על פי מתודולוגיית הרשות, ולכן אינם מתייחסים לכלל קבוצות ההשוואה.

בתחום החקלאות, שיעור העוסקים ביישובי ההחלטה עומד על 12.3% לעומת 1.8% בממוצע הארצי. פערים דומים נמצאו בתחום האירוח והאוכל (6.6% לעומת 3.4%) ובתחום הבינוי (13.4% לעומת 10.2%). מנגד, בתחום ההיי-טק המאופיין בשכר גבוה, שיעור העסקים ביישובי ההחלטה עומד על 2.2% בלבד - כמחצית מהממוצע הארצי (4.3%). תמונה זהה עולה גם ביחס לשיעור המועסקים: בתחום התעשייה שיעור המועסקים ביישובי ההחלטה כמעט כפול מהממוצע הארצי (13.6% לעומת 7.5%), ובתחום החקלאות גבוה פי שישה (7.8% לעומת 1.3%).

זאת, בעוד ששיעור המועסקים בהיי טק ביישובי ההחלטה עומד על 3.4% בלבד לעומת 11.7% בממוצע הארצי.

תמונה דומה עולה גם מנתוני הלמ"ס ביחס לשיעור המועסקים (בני 15 ומעלה) ביישובי ההחלטה בשנת 2022 והשוואתם לממוצע הכלל ארצי באותה שנה. בניגוד לנתוני הרשות לעסקים קטנים, נתוני הלמ"ס בוחנים עסקים בכל סדרי הגודל ומחזקים את הממצא כי עוד טרם מלחמת חרבות ברזל, אפיינה את יישובי ההחלטה ריכוזיות גבוהה וייצוג עודף בענפי החקלאות, התעשייה והתיירות, אל מול תת-ייצוג משמעותי בענף ההייטק.

על פי נתוני הלמ"ס, שיעור המועסקים בתחום התעשייה ביישובי ההחלטה הוא 18%, נתון כפול מהממוצע הכלל-ארצי (9%). בתחום ההסעדה והאירוח (תיירות) עומד שיעור המועסקים ביישובי ההחלטה על 6% לעומת 5% בממוצע הארצי. מנגד, בתחומי התקשורת והטכנולוגיה (הייטק), שיעור המועסקים ביישובי ההחלטה עומד על 2% בלבד, נתון הנמוך פי שלושה מהממוצע הכלל-ארצי (6%).

השפעות מלחמת חרבות ברזל על הטווח המכונה 0-9 ק"מ מגבול הלבנון

לעניין זה יצוין כי מרבית הנתונים הסטטיסטיים הרשמיים (כדוגמת נתוני הלמ"ס) לשנת 2025 טרם פורסמו, והשפעות תקופת הפינוי הארוכה טרם התבהרו, ולפיכך קיים קושי מתודולוגי להציג בשלב זה תמונה השוואתית סופית ומלאה ביחס לכל המדדים שפורטו לעיל. כמו כן, התחדשות הלחימה באזור הצפון, והיעדר ודאות לתושבים בסוגיות הבטחוניות, מביאים לכך שתמונת הנתונים המלאה על השפעות המלחמה והפינוי הממושך משתנה כל העת וקיים קושי להצביע על נתונים יציבים לאורך זמן.

עם זאת, במספר פרמטרים נאספו נתונים על ידי משרדי הממשלה (רווחה, תיירות ולמ"ס) המצביעים על השפעות שליליות של המלחמה המתווספות לחולשה הכללית שאפיינה את המרחב ערב המלחמה:

פגיעה ברציפות מערכת החינוך: בחינה השוואתית של מצבת התלמידים במערכת החינוך ביישובי ההחלטה בין שנת הלימודים ערב המלחמה (תשפ"ג) לבין שנת הלימודים הנוכחית (תשפ"ה), מעלה ירידה חדה במספר הילדים השוהים פיסית במוסדות החינוך במרחב. שיעור הילדים בגני הילדים עומד על 68% ממספרם ערב המלחמה (ירידה של 32%), בבתי הספר היסודיים על 76% ובבתי הספר העל-יסודיים על 87%. נתונים אלו משקפים היעדר חזרה של משפחות וילדים ליישובים, מגמה העלולה לאיים על עתיד התשתית החינוכית והדמוגרפית של האזור.

פגיעה בענף התיירות: ענף התיירות המהווה מנוע צמיחה כלכלי ומרכיב משמעותי לחוסנם של יישובי ההחלטה, ספג פגיעה קשה. מנתוני משרד התיירות עולה כי בשנת 2024 נרשמה ירידה של כ-80% בתפוסת בתי המלון באזור יישובי ההחלטה בהשוואה לשנת 2022, כמו גם בהשוואה לירידה של כ-40% בלבד בממוצע הכלל-ארצי לאותה תקופה. במקביל, היצע חדרי המלון הזמינים ביישובי ההחלטה הצטמצם בתקופה זו בכ-47%, בהשוואה לירידה של 34% בלבד בממוצע הארצי.

עוד יצוין, כי ביחס לחלק מהקבוצות הנמנות על סמוכי גבול אחרים קיימים מענים המותאמים למאפייניהם ולצרכיהם – כך, לעניין סמוכי גבול עזה התקבלה החלטת ממשלה מס' 1699 מיום 17.4.2024 שעניינה "התוכנית האסטרטגית לשיקום, לחידוש ולפיתוח חבל התקומה ואוכלוסייתו לשנים 2024-2028 ותיקון החלטות ממשלה"; כמו גם חוק שיקום נרחב לחבל התקומה כאזור מיקוד לאומי וסיוע ליישובים הסמוכים אליו, התשפ"ה-2025, אשר נכנס לתוקף ביום 2 באפריל 2025; וכן החלטה מס' 3313 מיום 10.8.25 בעניין חיזוק החוסן האזרחי ושיקום נרחב ביישובי חבל תקומה בשנים 2025-2026; ביחס לסמוכי גבול סוריה קיימת החלטת ממשלה מס' 4057 מיום 16.4.26 בעניין תכנית לעידוד צמיחה דמוגרפית בת קיימא ביישובי המועצה האזורית גולן ובקצרים לשנים 2026-2030 וכן החלטה מס' 2857 מיום 9.3.2025 בעניין תכנית להעצמה ולפיתוח כלכלי חברתי ביישובים הדרוזים ברמת הגולן לשנים 2025 - 2029 (להלן – **החלטה 2857**).

בהמשך לסעיף 3 להחלטה ממשלה מס' 3374, יובהר כי פרק העדיפות הלאומית של החלטה זו יהווה את התשתית להמשך יישום המענים המפורטים בהחלטה לשנים 2028 – 2029. כמו כן, יראו את היישוב חולתה ככלול ביישובי ההחלטה לעניין החלטות מס' 3265 מתחום הכלכלה, 3374 בתחום החינוך, החלטה מס' 3636 בדבר סיוע למעונות יום ומשפחתונים, וכן החלטה מס' 3679 בתחומי החקלאות, המים והגנת הסביבה.

יישום מכלול כלי הסיוע המפורטים בהחלטה נועד להניח יסודות לצמיחה ארוכת טווח ובכך לייצר שינוי של המגמות הדמוגרפיות והכלכליות ביישובי ההחלטה, ולהעצמתו גם מעבר לשנות יישום ההחלטה. בתוך כך כוללים כלי הסיוע מענה ייחודי שעניינו פיתוח מרכזים עירוניים פעילים ביישובים קרית שמונה, נהריה, שלומי, מעלות תרשיחא ומג'דל שאמס. כמו כן, כלי סיוע שעניינו חידוש מרכז העיר המיועד לקריית שמונה בלבד. השיקולים לייחוד כלים אלו לערים האמורות יפורטו להלן.

קרית שמונה ונהריה כמוקדים ראשיים, ושלומי, מעלות-תרשיחא ומג'דל שאמס כמוקדים משניים בהתאם לתכנית האסטרטגית המרחבית 2050.

התכנית האסטרטגית המרחבית של מנהל התכנון שפורסמה באוגוסט 2024 (להלן – **התכנית האסטרטגית המרחבית**), מתווה את אסטרטגיית הפיתוח האזורית ומתבססת על ניתוח מצב קיים וצופה פני עתיד. במסגרת זו, מגדירה התכנית חלוקה של המדינה ל-28 אזורים תפקודיים. אזור ההחלטה ויישוביו ממוקמים בחלקים מתוך 3 אזורים תפקודיים: אזור תפקוד גליל צפון-מזרחי, אזור תפקוד אזור צפת-חצור-ראש פינה, ואזור תפקוד נהריה-עכו.

כחלק מאסטרטגיית הפיתוח האזורי, התכנית הגדירה בכל אזור תפקוד מוקדים ראשיים ומוקדי משנה. מוקדים אלו נקבעו בהתאם להיררכיה תפקודית הקיימת והעתידי של היישובים בכל אזור התפקוד.

כאמור, אזור ההחלטה ויישוביו ממוקמים בחלקים מתוך 3 אזורים תפקודיים, ובתוך כך נמצאים באזור ההחלטה חלק מהמוקדים ראשיים והמוקדים המשניים של אזורים אלו. באופן מפורט:

קרית שמונה מהווה מוקד ראשי ומגידל שמס מוקד משני באזור התפקוד גליל צפון-מזרחי; נהריה מהווה מוקד ראשי, ושלומי ומעלות-תרשיחא מוקדים משניים, באזור התפקוד נהריה-עכו.

על מנת למקד משאבים באופן יעיל ובהתאם לקנה המידה של ההחלטה, הוחלט לרכז מאמץ במוקדים הראשיים ובמוקדי המשנה באופן מובחן משאר יישובי ההחלטה ובאופן דיפרנציאלי בניהם, קרי תוך מתן העדפה בגובה התקציבים למוקדים הראשיים על פני המוקדים המשניים. על כן, כלי הסיוע שנקבעו בהחלטה זו כוללים בסעיף 5 (פיתוח מרכזים אורבניים אינטנסיביים ביישובי המוקד) מענים שתכליתם יצירת מרכז עירוני-תרבותי תוסס ופעיל במוקדים הראשיים (קרית שמונה, נהריה) ובמוקדים המשניים (שלומי, מעלות-תרשיחא ומגידל-שמס) בלבד, לרבות יצירת תשתיות פיזיות ותמיכה בפעילות תרבות, אמנות וחיי לילה במרכז הישוב. מטרת כלי סיוע אלה לבסס את מעמדם כמוקדים ראשיים ומוקדים משניים של אזורי התפקוד, לרבות בשים לב ליעדי הצמיחה הדמוגרפית הקבועים בהחלטה.

בנוסף למענים הייחודיים שנקבעו למוקדים הראשיים והמשניים, כוללת ההחלטה מענה ייחודי של תמיכה בהתחדשות המרקם הוותיק בקרית שמונה כמוקד ראשי, אשר תכליתו העיקרית שיקום והתחדשות המרחב הציבורי ובכלל זה מבני מגורים, תעסוקה, מסחר, מבני ציבורי ותשתיות, וזאת באמצעות הריסה ובנייה מחדש של מבנים בתחום המרקם הוותיק.

מענה זה לא יושם בעבר בישראל במתכונת מרוכזת ומקיפה והוא נקבע לקרית שמונה בלבד מהטעמים שיפורטו להלן.

כאמור, כחלק מאסטרטגיית הפיתוח האזורי, התכנית האסטרטגית המרחבית 2050, הגדירה בכל אזור תפקוד מוקדים ראשיים ומוקדי משנה. מוקדים אלו נקבעו בהתאם להיררכיית תפקודית הקיימת והעתידית של היישובים בכל אזור התפקוד, ובהתאם נדרש גם להסתכל במובחן על המוקדים הראשיים במרחב ההחלטה ולבחון את צרכיהם בנבדל מיישובי המוקד המשניים. בהקשר זה, מהסתכלות על קרית שמונה ונהריה – כמוקדים הראשיים במרחב – נדרש מתן מענה נוסף לקרית שמונה על מנת שתוכל לממש את הפוטנציאל שלה כמוקד ראשי.

בהתאם, פיתוח וחידוש מרכזי ערים ויצירתם כמוקד משיכה למשתמשים שונים מהווים מנגנון בסיסי ומפתח ליצירת ביקושים עירוניים רחבים ולהנעת תהליכי צמיחה. באמצעות שדרוג תשתיות, מרחבים ציבוריים והעצמת נכסים תרבותיים—מיוצר "ערך עודף" המשפיע לא רק על הליבה אלא גם על המרחב העירוני כולו, וזאת בהעלאת ערך הקרקע, שיפור נגישות ומשיכת השקעות פרטיות. תהליכי התחדשות אלו פועלים כמנוע כלכלי-מרחבי, היוצר דינמיקה של "זליגת ערך" שבה שיפור איכות המרחב במרכז מגביר את האטרקטיביות של אזורים סמוכים ומעודד ביקושים למגורים, תעסוקה ופנאי בשאר חלקי העיר והסביבה המרחבית בכללותה. ריכוז מאמצי תכנון בליבה העירונית מאפשר למשך הון, אוכלוסייה ושימושים מעורבים, ובכך להפוך את מרכז העיר לקטליזטור המשנה את פרדיגמת הפיתוח העירונית כולה ומסייע בהיפוך מגמות דמוגרפיות וכלכליות. במובן זה, חידוש מרכז העיר אינו רק פעולה נקודתית אלא אסטרטגיה מערכתית, המעצבת מחדש את מבנה הביקושים העירוניים ומחזקת את התחרותיות והחיוניות של העיר בכללותה ומשנה את ערכה המרחבי. (Paul Krugman - Increasing Returns and Economic Geography – Journal of Political Economy, 1991).

בהקשר זה, ערכי הקרקע הנדלניים מהווים תנאי יסוד ליכולת היווצרותו של פיתוח ספונטני. לפי התאוריה והפרקטיקה של כלכלה עירונית, ערך קרקע גבוה משקף ציפייה לרווחיות עתידית. כאשר מצב זה מתקיים, מתאפשר לשחקנים פרטיים (יזמים, משקיעים ובעלי נכסים) לפעול ללא צורך בתמריץ חיצוני: פער חיובי בין עלויות הבנייה, הפיתוח והמימון לבין ערך המכירה או ההשכרה מייצר היתכנות כלכלית, אשר מתורגמת ליוזמה פרטית ולהתחדשות "אורגנית". מנגנון זה נשען על עקרונות של כלכלת אגלומרציה, שבהם ריכוז פעילות במרכזים עירוניים מעלה פריון, מושך אוכלוסייה ומגביר את ערך הקרקע - וכך נוצר מעגל מחזק של ביקוש והשקעה. לעומת זאת, כאשר ערכי הנדל"ן נמוכים, מתקיים "פער כלכלי שלילי": ההכנסות הצפויות אינן מכסות את עלויות הפיתוח, ולכן השוק הפרטי אינו נכנס לפעולה. במצבים אלו נדרשת התערבות ציבורית כדי לייצר "קפיצת מדרגה" שתצמצם ותאפשר כניסת הון פרטי ולהניע תהליכי שינוי שכאמור ערכם המרחבי עולה על היקפם הפיסי. (Edward Glaeser, Oxford University Press (2008) (Cities, Agglomeration, and Spatial Equilibrium).

יצויין כי על פי מחשבוני מרחק בין רשויות בישראל שמפורסם על ידי המוסד לביטוח לאומי, המרחק של קרית שמונה מהמטרופולין הקרוב חיפה הוא 98 ק"מ ואילו המרחק של נהריה מחיפה הוא 30 ק"מ. המרחק ממוקד המטרופולין משפיע על נגישות לשירותים, הזדמנויות תעסוקה וחינוך מגוונות, תרבות ועוד. בנוסף, לנהריה חיבור מסילתי למוקד המטרופולין הקרוב ולשאר חלקי הארץ. החיבור המסילתי הקרוב ביותר לקרית שמונה מצוי בכרמיאל, מרחק 62 ק"מ.

פער זה בא לידי ביטוי מוחשי בנתוני משרד התחבורה למרץ 2026: זמן ההגעה הממוצע בתחבורה ציבורית מקריית שמונה לחיפה עומד על 20:20 שעות, בעוד שמנהריה זמן ההגעה קצר משמעותית ועומד על 0:50 שעות.

גם מדד הפריפריאליות, המחושב כסכום משוקלל של נגישות פוטנציאלית וקרבה לגבול מחוז תל אביב ומבטא את חשיבות הנגישות התחבורתית והקשרים המרחביים למטרופולין תל אביב, משקף את הפערים המשמעותיים בין קרית שמונה לנהריה. קרית שמונה מדורגת במקום ה-11 (אשכול 1 שהינו הערך הפריפריאלי הנמוך ביותר) ואילו נהריה במקום ה-89 (אשכול 4). פער זה מצביע בין היתר על הבדלים מהותיים בהזדמנויות פיתוח ומשיכת ביקושים ומציג את האתגר המובהק של קרית שמונה בהקשר זה.

נתון נוסף המנבא את פוטנציאל הפיתוח העירוני שתתרחש מאליה בשוק החופשי ללא השקעה ציבורית ממוקדת, הינו ערכי הנדל"ן למגורים בעיר ובפרט במרכז. לפי אתר רשות המיסים, עבור דירות יד שניה שנבנו בין 1960-1980 ומצויות במרחב העירוני הותיק בעסקאות בין 2024-2025 נראה כי פערי המחירים בין קרית שמונה לנהריה עומד על פער של 170% לטובת נהריה ושווי ממוצע, נכון להיום, של כ-9,194 ש"ח למ"ר לדירת מגורים באזור הותיק בקרית שמונה, לעומת כ-16,900 ש"ח למ"ר בנהריה. השווי הנמוך של דירות מגורים בקרית שמונה כאמור משקף חוסר התכנות כלכלית לפיתוח פרויקטים בכלל והתחדשות עירונית בפרט.

בחינת ההשפעה התוצאתית של כל הגורמים הכלכליים, התכנוניים והחברתיים שפורטו לעיל, על הדמוגרפיה בכל אחת מהערים היא ניכרת וקשה. כך, על פי נתוני הלמ"ס, בקרית שמונה פחת מספר התושבים בעשור שקדם למלחמה (2013-2022) ב-3%, בעוד שבנהריה חל באותה תקופה גידול של 20% במספר התושבים.

על כן חלק מכלי הסיוע בעולם ההתחדשות העירונית ייוחדו לקרית שמונה ומיועדים לחיזוק ופיתוח העיר כעיר מוקד ראשית במרחב ההחלטה.

על אף העובדה שההכרזה על העדיפות הלאומית היא עד שנת 2030, ההצעה כוללת סעיף של משרד התחבורה המתייחסת לתוכנית החומש הבאה שלו לפיתוח ושדרוג רשת הדרכים החורגת משנות ההחלטה וזאת עקב אופיין התשתיתי של עבודות אלו.

נספח א': רשימת יישובי ההחלטה

א. פירוט רשימת היישובים הנכללים באזור ההחלטה:

מועצות מקומיות

1. מועצה מקומית בית ג'ן
2. מועצה מקומית גוש חלב - ג'יש
3. מועצה מקומית חורפיש
4. מועצה מקומית יסוד המעלה
5. מועצה מקומית כסרא-סמיע
6. מועצה מקומית כפר ורדים
7. מועצה מקומית מג'דל שמש
8. מועצה מקומית מטולה
9. מועצה מקומית מסעדה
10. מועצה מקומית מעיליא
11. מועצה מקומית ע'ג'ר
12. מועצה מקומית עין קנייא
13. מועצה מקומית פסוטה
14. מועצה מקומית פקיעין
15. מועצה מקומית שלומי

ערים

16. עיריית מעלות-תרשיחא

17. נהרייה

18. קריית שמונה

ישובים במועצה אזורית הגליל העליון:

19. ברעם

20. גונן

21. דן

22. דפנה

23. הגושרים

24. חולתה

25. יפתח

26. יראון

27. כפר בלום

28. כפר גלעדי

29. כפר סאלד

30. להבות הבשן

31. מלכיה

32. מנרה

33. מעיין ברוך

34. משגב עם

35. נאות מרדכי

36. סאסא

37. עמיר

38. צבעון

39. שדה נחמיה

40. שמיר

41. שניר

ישובים במועצה אזורית מבואות החרמון:

42. בית הלל

43. דישון

44. כפר יובל

45. מרגליות

46. רמות נפתלי

47. שאר ישוב

48. שדה אליעזר

ישובים במועצה אזורית מטה אשר:

49. אדמית

50. אילון

51. בן עמי

52. בצת

53. געתון

54. גשר הזיו

55. חניתה

56. יחיעם

57. כברי

58. לימן

59. מצובה

60. סער

61. עברון

62. עראמשה

63. ראש הנקרה

64. שבי ציון

ישובים במועצה אזורית מעלה יוסף:

65. אבירים

66. אבן מנחם

67. אלקוש

68. גורן

69. גורנות הגליל

70. הילה

71. זרעית (כפר רוזנוואלד)

72. חוסן

73. יערה

74. מנות

75. מעונה

76. מתת

77. נווה זיו

78. נטועה

79. עבדון

80. עין יעקב

81. פקיעין החדשה

82. צוריאל

83. שומרה

84. שתולה

ישובים במועצה אזורית מרום הגליל:

85. אביבים

86. אור הגנוז

87. בר יוחאי

88. דוב"ב

89. דלתון

90. כפר חושן

91. כרם בן זמרה

92. מירון

93. עלמה

94. ריחניה

נספח ב': רשימת הפרויקטים שנכללים במסגרת התקציב שנועד לשדרוג ופיתוח כבישים בין-עירוניים ואזוריים

שם פרויקט	תיאור פרויקט	הרשאה תקציבית במלש"ח
כביש 89 מעלות - נהריה	תכנון מוקדם ומפורט לתוספת נתיב העדפה לתח"צ או הסבת נתיב או שול קיים לטובת העדפה ובהינה של צורך בחניוני חנה וסע במרחב הכביש, בכפוף לבדיקות הצדק בהתאם להנחיות ואישור מפע"ת מקדים בכביש 89 בקטע שבין צ. 864 לנהריה	15
כביש 99	השלמת תכנון מוקדם וקידום תכנון מפורט לשדרוג ותוספת שבילי אופניים כביש 99 מצומת המצודות (90/99) עד צומת מסעדה (99/98)	10

מזכירות הממשלה

10	תכנון מוקדם ומפורט להרחבת הכביש ותוספת שבילי אופניים	כביש 9779
45	ביצוע הרחבת הכביש ותוספת שבילי אופניים	כביש 977 עוקף כפר בלום
47	ביצוע הרחבה של הכביש בקטע צ. יער חניתה ועד שכונת יעריית בהתאם לתוכנית נת"י	כביש 899 חוצה שלומי
13	ביצוע הסדרת צומת הכניסה הדרומית לנהריה כולל הקמת תחנות אוטובוס חסרות בין צומת עין שרה לצומת הגעתון	כביש 4 צומת עין שרה
25	תכנון וביצוע שביל אופניים ותאורה בכביש נת"י מצומת תל חי ועד מטולה	כביש 90 ק"ש תל חי- למטולה
60	תכנון וביצוע העדפה לאמצעי תחבורה מקיימים לרבות תשתיות לתח"צ, לרבות שבילי אופניים ומדרכות, בכפוף לבדיקות הצדק בהתאם להנחיות ואישור מפע"ת מקדים	כביש 90 צומת הגומא ועד מכללת תל חי
10	תכנון מוקדם ומפורט להרחבת כביש 8833	כביש 8833 גישה לפארק התעשייה
5	תכנון מוקדם ומפורט להסטת הכביש מזרחה	עוקף גשר הזיו
240		סה"כ, מיליוני ₪

נספח ג': רשימת אזורי התעשייה במרחב יישובי ההחלטה

1. מגידל שמש
2. מטולה
3. קריית שמונה
4. קריית שמונה - צפוני
5. שלומי
6. מילואות (אכזיב)
7. קריית שמונה - דרומי
8. חורפיש
9. גורן

מזכירות הממשלה

דלתון	.10
נהרייה	.11
מסעדה	.12
יסוד מעלה	.13
כסרא סמיע	.14
תל חי	.15
מעלות קורן	.16
מעלות תרשיחא	.17
מעלות (ותיק)	.18
פארק הייטק ועסקים ע"ש אריאל שרון	.19